

Менскі
Савецкая
63

Рэдакцыя і галоўн. кантора

Рэдактар прымае ад 11-12 г. дня тэл. №10-74

Сакратар рэдакцыі— ад 12-2 г. дня тэл. №6-19

Начны рэдактар (друкарня ад 6 г. веч. тэл. №6-42)

Кіраўн. гл. Кантораю аўбэстні і паап. №781

Кошт № усюды 5 коп.

ЗВЯЗДА

Пралетары
ўсіх краёў,
злучайцеся!

Пролетарии всех стран,
соединяйтесь!

רוטערען אלע פון ארץ ישראל
! קיינמאל אפ

Proletariusze wszystkich krajów
łączcie się!

№ 32 (3140) Пядзеля, 10 лютага 1929 г.

Орган Цэнтральнага Кам. і Мен. Кам. Камуністычнай Партыі (б) Беларусі

Штодзённая газэта. Год выд. XIII

XII ЗЬЕЗД КП(б)Б

Спрэчкі па справаздачы ЦК КП(б)Б

Прамова тав. Нэйланда

Зусім правільна настаўі т. Гамарнік цэнтральным пытаньнем свайго дакладу пытаньне аб сацыялістычным наступленьні рабочае класу на капіталістычныя элементы.

Мне здаецца, што наша сацыялістычнае наступленьне ў вэсцы пачына ісьці па дзьвех лініях: наперад— па лініі эканамічных мерапрыемстваў, накіраваных супроць замаснай часткі вэскі і, на другое— па лініі грамадзянскай працы сярод беднаты і сярод сярэднякоў.

Наша падатковая палітыка зусім правільная, але ў яе правядзеньні мы маем недахопы, якія выключаюцца ў тым, што зусім ясную партыйную дырэкцыю нашы фінансавыя органы ня выканалі, бо ня можа быць такога зьвяржэньня, каб у нас на Беларусі было ўсяго 0,6 проц. кулакоў.

Між тым, рэвалюцыйна лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б) гаворыць аб тым, што мы павінны абкладаць да 3 проц. можа быць, на Беларусі процант будзе некалькі ніжэйшы, але ўсё-ж на 0,5 проц. спыніцца ні ў якім разе нельга. Тут на будучы год треба правесці тую ці іншую рэформу.

Другое важнае пытаньне гэта— аб працы вясковых ітэчак. Тут мы сустракаемся са скажэньнямі класовай лініі, тут ёсьць і правы ўхл, і і прымірэнства да яго і г. д.

Ёсьць такія выпадкі, калі член партыі сярэдняк перарастае ў кулака ці мае тэндэнцыю перарасці ў кулака. Такое зьявіцца ёсьць і яна, што пры такім складзе ў любові нашай сельскай ітэчцы будзе скажэньне правільнай більшавіцкай лініі.

Я хачу тут закрануць і пытаньне аб правядзеньні класовай лініі нашых вышэйшых органаў. Я хачу сказаць паконт Наркамзему. Мне здаецца, што калі Наркамзем у свайго дасьледчай працы будзе аргументаваць на дасьледчыкаў-кулакоў, то ня будзе ніякай класовай лініі. Гэта ня нашай більшавіцкай Установа. Калі я чытаю ў «Савецкай Беларусі» артыкул, напісаны 4 дасьледчыкамі, а якіх адзін вядомы кулак Брацкеўкаў, Бабурыскае адругі і раёну, які заклікае да павышэньня ўраджайнасьці і г. д., мне здаецца, што гэта нікуды ня варты. Мы павінны ўключыць у дасьледчую работу ў першую чаргу дасьледчыкаў-калектыўнаў, потым беднякоў. Калі вам загадчык зямельнага аддзела Магілёўскага

задаў яму пытаньне: а хто-ж раней былі дасьледчыкі. Ён адказаў, што раней былі больш-менш заможныя сяляне.

Мне здаецца, што ня ўсё ў парадку ў зьморганах у сэнсе выкананьня асноўнай більшавіцкай класовай лініі, якая нам боль ва ўсё патрэбна.

Далей аб калектыўным будаўніцтве. Мы сустрэліся на Магілёўскай і Бабурыскай партканфэрэнцыях з думкамі асобных таварышоў аб тым, якім павінен быць тэмп будаўніцтва нашых калгасаў. Некаторыя гавораць, што мы не павінны больш будаваць калгасаў, а павінны ўпарадкаваць тыя, якія ёсьць, а потым ісьці далей. Мне здаецца, што такая думка зусім няправільная,—мы павінны будаваць у далейшым новыя калгасы, адначасова замацоўваючы і ўпарадкоўваючы існуючыя.

Аб рабоце ў бедноты. Треба адзначыць, што мы сярод беднаты працуем кампанейскі. У нас няма сыстэматычнай работы сярод беднаты. Гэта да пэўнай ступені перашкаджае ўмацаваньню блёку беднякоў з сярэднякамі. Мне здаецца, што калі зараз у сельсаветах па сацыяльным складзе 80 проц. беднаты і 20 проц. сярэднякоў, дык гэта няправільна, бо мы ні ў якім выпадку ня можам выкінуць цэнтральную фігуру—сярэдняка.

Аб інтэрнацыянальным выхаваньні. Згаджаючыся з выступленьнямі таварышоў па гэтым пытаньні, я хачу падкрэсьліць толькі адно. Вельмі культура масавая работа тых органаў, якія праводзяць работу з наёмнасьці. Яны ўзяліся за эканамічнае ўпарадкаваньне мястэчак, за эканамічныя пытаньні, але не займаюцца пытаньнямі масавай работы. Мне здаецца, што гэта треба выправіць.

Апошняе пытаньне—гэта паконт чыстка нашага дзяржаўнага апарату. Я лічу, што абнаставаньне класовай барацьбы дыктуе нам неабходнасьць умацаваньня пралетарскіх складам наш дзяржаўны і гаспадарчы апарат. У нашым апарате, асабліва на вэсцы, знаходзяцца сярод рахункаводаў, справаводаў, у РКВ і кааперацый шмат заможных элементаў і, калі мы больш будзем наступаць, што мы і робім, на капіталістычныя элементы, яны нам моцнага шкодаюць. Вытоляючы

што друк павінен раней правярць, а потым пісаць таму, моў, што на радзе ёсьць тры працаўнікі, сьледчы, а іх туюць. Памойму, калі іх не правяраць, то гды нічога і не застанецца што рабіць. Друк не павінен быць сьледчым, ён не зьяўляецца сьледчым органам, бо гэтым самым маглі-б затупіваць самакрытыку і ініцыятыву рабкораў і селькораў. Калі друк зоймецца расьсьледваньнем усіх натакаў, тады на мясцох у мясцовых працаўнікоў будзе страчана палітычнае чужьне да ўсіх тых хваравітых зьявішч, якія маюць і могуць мець месца.

Прамова тав. Крэ-мэр

Тав. Гамарнік у сваім дакладзе вельмі мала спыніўся на працы сярод жанчы. Тут выступалі таварышы і ў парадку самакрытыкі крытыкавалі нашу працу. Гэта вельмі добрае зьявішча, гэта гаворыць аб тым, што наша праца займае зараз большае месца, чым яна займала на папярэднім зьвяржэньні.

Треба адзначыць, што па лініі савецкай працы, а таксама па лініі прафсаюзаў мы маем дасягненьні па высоўваньні жанчы на кіруючую працу, але па лініі гаспадарчай, кааперацыйнай і парткомуў мы маем яшчэ вельмі мала дасягненьняў. Па гэтых лініях вельмі марудна ідзе высоўваньне жанчы.—На мясцох таксама ёсьць нерашучасьць, прадуляюцца вялікія заатрабаваньні да тых, каго высоўваюць на кіруючую працу. Адной з прычын маруднасьці зьяўляецца павяданьне жаночага актыўна на мясцох. Треба распачынаць вывучаць жаночы актыў, правільна адзначаць яго адольнасьць, адкінуць тую нерашучасьць і кожнасьць, якія ёсьць у некаторых працаўнікоў па пытаньні высоўваньня жанчы.

Далей. Досыць ужо гаварыць аб рабоце сярод жанчы наогул. Треба гэтую работу ставіць так, каб мець пэўныя вынікі, треба прадаваць больш выразна, треба ставіць сабе мэтай абслугоўваць работніцу з усіх бакоў, выкарстаць усе нашы магчымасьці для таго, каб палегчыць становішча работніц.

Перад намі стаіць і стаіць пытаньне аб тым, што мы павінны ўсе нашы мэталы, усю нашу работу, якая праводзіцца сярод батрачак, беднячак і сярэднячак, перадаць з пункту погляду таго, як мы можам зараз уключыць жанчыну ў вырашэньне тых пытаньняў, якія стаіць

ні, усё такі ЦК мяккавата падышоў да гэтых зьявішч. Треба было, памойму, усё-ж такі ўдарыць, як належыць, ударыць так, каб у сьцяго-таго пер'е палаяцела. Ёсьць, праўда, паставы ЦК, можа быць адносна некаторых можна было-б такую паставу ўхваліць, але ўсё-ж такі адносна некаторых, у большай частцы паступаюць мяккавата. Я лічу, што треба было больш жорстка падысьці, больш жорстка ўстрахнуць, треба было-б, нарэшце, пакласьці гэтую канец. Нельга на працягу аднаго году з чатырма нацыянал-дэмакратычнымі выступленьнямі абыходзіцца павольнаму, мяккавата.

(Славясні: «Ты прыхільнік хірургіі».) Я прыхільнік і таго і другога. Там, дзе не дапамагаюць палітычныя перакананьні, треба ўжываць хірургію. Мы добра разумеем, тав. Славінскі, што ні ў якім разе нельга выступаць тром камуністам разам з Ластоўскім і Цвікерэчам, нельга блэкавацца на нацыянальным грунце камуністам з гэтымі людзьмі.

Акрамя таго, памойму, ня было складзена вакол гэтага пытаньня грамадзкай думкі, ня было належных выступленьняў супроць гэтага. Было выступленьне т. т. Байцага, Васіленіча,—такі артыкулчык невялікі,—а ёсьць-жа яшчэ шмат людзей, якія карыстаюцца належным аўтарытэтам сярод інтэлігенцыі. Чаму ня выступіць гэтым людзьмі? Треба было выступіць абавязкова і тады многім таварышам лягчэй было-б спра-

віцца з гэтай прайвай нацыянал-дэмакратызму. Тыва-ж, якім належала выступіць, маўчалі і маўчаць да гэтага часу. ЦК треба на гэта зьвярнуць увагу.

(Славясніч: «Чаму ты не выступаў?».) Я не зьяўляюся такім вялікім чалавекам, але я адкрыта выступіў на адкрыццях зьезду працаўнікоў асьветы. Аб гэтым ведаюць і т. Васіленіч і тав. Галадзед.

Зараз, таварышы, некалькі заўваг па практычных пытаньнях. Першае—ці зьяўляецца наша школа сапраўды працоўнай? Тут тав. Гамарнік упэўнен, што працоўная школа зьяўляецца працоўнай ня толькі па форме, але па сутнасьці. У мяне тут вялікае сумненьне. Па сутнасьці наша школа яшчэ не зьяўляецца працоўнай школай. Нашы 7-мігодкі выпускаюць беларучак інтэлігентнаў, выпускаюць людзей, якіх біржа працы ня можа паглынуць, і яны сябе ня могуць даставаць да жыцьця. Нашы школы треба бязумоўна рэарганізаваць, треба надаць ім па сутнасьці працоўны характар.

Акрамя таго, наша школа да гэтага часу,—гэта бязумоўна адна з найвялікіх хібаў—не дае належнага выхаваньня, у тым ліку і антырэлігійнага выхаваньня. Пытаньне аб антырэлігійным выхаваньні было заво-страна на XV-м зьездзе, а між тым яно не атрымала пражамленьня ў нашай школе. Мы да гэтага часу ня можам дабіцца ўнясення ў праграму нашай школы элементаў антырэлігійнасьці.

Прамова тав. Шаршнёва

Я ў некалькіх словах спыніўся на тым, у якім стане знаходзіцца работа на Асінібудзе.

За паўтары гады мы скончылі ўсю падрыхточую работу: правільні надвожных шляхі, шашы, чыгуны і вузакалеіку, пабудавалі 2 пазелкі. На 90 проц. бэтона-жалеэная работа праведзена. Калі мы распачнем работу раўнянай вясной, дык мы скончым пабудову галоўнага будынку на больш, як праз 2 месяцы.

Зараз мы відзем самы хуткім тэмпам работу па выснавацкай лініі на Віцебск, праводзім работу па праводным і адводным каналах. Мы падрыхтоўваем нашых спажыкоў. Мы правалі першую аддзельную работу—адачу ў якась усіх матэраў. Зараз прыступлена да другой аддзельнай работы. Я хачу тут сказаць нашым гаспадарнікам, што зараз пачынаецца падрыхтоўка каля 40 мантажоў. Каб гэтую работу пера-

рыхтоўкі спажыкоў, нашы гаспадарнікі правалі заключэньне умоў і па дробным матэрыялі па ўнутраным абсталяваньні.

Яны ў нас ёсьць затрыманьні? Нас несправядліва забясьпечвалі сродкамі, нам насаждала атрымаць 5.100.000 руб., урад БССР павінен быў даць 1.200.000 руб., з іх мы павінны былі ўжо атрымаць 500.000, а яшчэ не атрымалі ні копейкі. Як-жа мы будзем вэсці работу бяз сродкаў? Треба, каб Наркамфін знайшоў аддзельнаў крышні, бо планавана СНК, каб НКФ гэтыя крышні вылічыць, была, значыць яна павінна быць выканана. Цэнтральнае праўленьне ДЭТ выпоннае свае абавязкі дрэнна. Гэтую характарыстыку яму дае і наш друк. Я асабіста пікаўіўся гэтым пытаньнем і ўпэўніўся, што ў апарате ДЭТу треба зьверху да пі-зую ўключыць рэвалюцыю. Калі мы выдаткуем на аддзельнаў аддзельнаў

Прамова тав. Баліцкага

Я, таварышы, буду гаварыць галоўным чынам па пытаньні аб ухільлах у культурным будаўніцтве. Зра-зумела, што капіталістычныя элементы актывізуюцца ў сувязі з наступленьнем на іх сацыялістычнага сьвету ня толькі ў галіне гаспадарчага, але і культурнага будаўніцтва. Яны націскаюць на школы, прасочваюцца ў навуку, літаратуру, мастацтва, і ў нашых нацыянальных умовах, атрымліваючы нацыянальную афарбоўку, зьяўляюцца ў выглядзе нацыяналістычна дробна-буржуазнага ўхільу.

Возьмем вядомую нам тэатральную дыскусію. Памылкі ў гэтай дыскусіі, выступленьне 3-х пісьменьнікаў, дэманстрацыйны выхад на Бабурыскай акршартканфэрэнцыі вайскоўцаў таму, што тав. Галадзед не гаварыў на расійскай мове, увадніцкія і пэсымістычныя настроі ў галіне літаратуры, мастацтва—усё гэта зьяўляецца адным і тым-жа зьявішчам у ланцугу праўдзеньня дробна-буржуазных нацыяналістычных ухільаў у культурным будаўніцтве.

ЦК сваячасова і рашуча вёў барацьбу з правамі гэтых ухільаў. Дэманстрацыйны выхад з БДУ 3-х пісьменьнікаў ЦК расцаніў, як антыпартыйны ўчынак і перадаў для разгляду ў ЦКК. Кара, якую панес-

лі насіцелі гэтага правага ўхільу, пры тых умовах, пры якіх яна дана, зьяўляецца выстарчальнай.

Спрыяючым фактарам для праўдзеньня правага ўхільу ў навуцальных установах зьяўляецца тое, што нашы ВНУ і тэхнікумы засьмечаны класна-чужымі элементамі. Сярод студэнтаў у гэтым годзе, у зьяўляюцца з самакрытыкаю, зьявіўся цалы рад сацыяльна-чужых элементаў.

Небясьпечным зьяўляецца тое, што сярод нашых навуковых кадрёў, якія фактычна задаюць тон у культурным будаўніцтве, у галіне культуры, таксама зараз мала працаўнікоў, блізкіх да нас. Тут таксама засьмечанасьць. Сярод навуковых кадрёў мы маем толькі 8,5 проц. рабочых, 57 проц. сялян, 20 проц. служачых; сярод аспірантаў 14,5 проц. выходцаў з чужых нам сацыяльных групак. У складзе гэтых 14,5 проц. мы маем 6 проц. выходцаў з асіро-дзішча духавенства.

Зараз, калі мы шчыльна падыходзім да пытаньня рашучай барацьбы з правамі правага ўхільу, калі мы ставім пытаньне так, што толькі тады мы будзем сьмеда і рашуча вэсці сацыялістычнае будаўніцтва, калі пралетары будучы і аграромамі, і інжынерамі, і навукамі,—мы пытаньне аб падборы маладых навуковых кадрёў павінны завастрыць з усёй рашучасьцю.

Прамова тав. Прусакавай

Шмат таварышоў тут гаварылі аб настаўніцтве. Гаварылі аб тым, што стары настаўнік аджыў, што ён ня можа пасылаваць за нашым жыцьцём, якое шпаркім тэмпам ідзе ўперад. Тав. Баліцкі не сказаў, ці многа ў нас настаўнікаў, якія акрамя таго, што вучаць даўдэй чытаць і пісаць, вядуць антырэлігійную прапаганду. Такіх настаўнікаў вельмі мала. Мне здаецца, што прыдзецца даць рашучую дырэкцыю аб тым, каб нашы школы зьвярнулі ўвагу на палітычны бок выхаваньня дзяцей, бо вучні, якія выходзяць са школы зараз, калі перад намі стаіць практычнае вырашэньне абавязковага ўсесагульнага

навуцаньня, нам треба шыроў настаўніцтвае пытаньне аб школьным будаўніцтве. У справе антырэлігійнай прапаганды мы мелі рад слабых месц. Мы далі магчымасьць разьвівацца рэлігійным культам, якія пачалі ваймацца кантролявацыйнай работай. Треба шыроў рагарнуць антырэлігійную работу, барацьбу з рэлігійна аб'яднаньнямі, сектамі рэлігійных культаў, треба не забываць, што ўсе гэтыя секты займаюцца кантра-рэвалюцыйнай працай.

Треба змагацца з сектантамі, як з кантра-рэвалюцыйнарамі, якія ўжо пачалі працаваць у нашых прадыр-емствах.

Прамова тав. Прышчэпава

Я спыніўся толькі на некаторых момантах, якія былі закрануты ў спрэчцы. Першы момант аб мястэч-

кай сацыялістычнай рэканструкцый сельскае гаспадаркі, нам треба мець класова вытрыманьні, добра наладзіць работу амальнага аддзелаў.

приватна рэвалюцыя, бо тым, каб уключыць у даследчую работу сялян-сераднякі і беднякоў, то з

Прамова тав. Я. Гурэвіча

Перш за ўсё аб агенцы работы ЦК. Я лічу, што наша рэальная наф-ферэнцыя, калі з'явіцца даклад арганізацыі камітэту, а таксама ўсе нашы арганізацыі, калі з'ясуецца справядліва Фрунзэўскага райкому партыі, ужо даць агенцы работы ЦК партыі, бо ў паставах наф-ферэнцыі і сходаў сказана: «Прыватную работу райкому і лінію райкому правільнай, бо ён праводзіў усю работу на падставе паставы XI-га з'езду КП(б)В і апошняга пленума ЦК КП(б)В».

Тав. Гамарнін у сваім дакладзе вельмі выразна паставіў пытаньне аб тым, што ў нас робіцца на прадпрыемствах.

Я хацеў-бы спыніцца на тым, ін-секторы нашы плянуючы арганізацыі «сплянуць». У нас, у Менску, ёсьць завод «Варшавянка», які робіць дробжыкі. У зьвязку са слабым выработам дробжыкаў, прадаўнік Хартресту паставіў перад ВОНП пытаньне аб тым, каб пераабсталяваць гэты завод у крупарупку і зрабіць гэта ў 2-х тыднях, або месячні тэрмін. Вось адразу і пачалі праводзіць гэтую работу, не запытаўшыся ні ў кога, пачалі звозіць туды матэрыялы, якіх акапілі на 12.000 рублёў, і г. д. Чым-жа гэта скончылася? Аказалася, што на заводзе «Варшавянка» для крупарупкі можна выкарыстаць толькі маленькі корпус з той умовай, каб пабудавць

яшчэ адзін корпус, які будзе каштаваць 63 тыс. руб. Але самае галоўнае — выработу на заводзе «Варшавянка» будзе каштаваць на 100 проц. даражэй, чым на нашых млынох. Справу ўсю гэтую, зразумела, прылілі, а матэрыялы вывозіцца на заводзе, гэта перш за ўсё рабочых, бо з рабочымі раней не пагаварылі ні паставілі гэтае пытаньне перад імі.

Далей, тут шмат гаварылі аб чыстцы апарату. Фрунзэўскі раён мае ў сваім раёне шмат савецкіх цэнтральных устаноў. Нядаўна адбылася нарада сакратараў савецкіх ачэек. На ёй выявілася, што рабоче савецкіх ачэек па чыстцы апарату ня толькі не дапамагаюць, а часта ставяць ім нават палкі ў колы. Напрыклад, у адной установе, калі ячэйка пачынае што-небудзь рабіць на рашыналізаваным апарату, дык кіраўнік установы кажа «адставіць». У другім месцы кіраўнік адной установы гаворыць, што самакрытыка і ўся гэтая работа каштуе вельмі шмат грошай, што самакрытыка ім каштавала каля 100 тысяч рублёў.

Я лічу, што мы такім таварышам павінны сказаць: «не перапыхайце, каб трэба зьверда выконваць дэкрэты ЦК аб чыстцы і рашыналізаваным апарату». Нам трэба даць па руках тым, хто не дае нам працаваць, хто не дапамагае ічэйкам у гэтай рабоце.

Прамова тав. Куніцы

На пытаньні ўзросту радуў рабочай класі мы не вярочвалі выстар-чалнае ўвагі. Мы гэтае пытаньне ў большасці выпадкаў перадалі на ўваду бірк працы, у выніку чаго маем рад недарэчнасцяў. Мы па-штурхоўваліся на такія факты, калі на прадпрыемствы пралезлі былыя жаганды, паліцэйскія і інш. «былыя людзі», якія зараз у абставінах умоўнай класавай барацьбы праводзяць антысавецкую работу. Склад партыйцаў-рабочых за апошнія гады значна павялічыўся, але вельмі мала сярод рабочых партыйцаў у прапантных адносінах старых рабочых. Гэта гаворыць аб тым, што пры-ём у партыю рабочых з прадпрыемстваў ішоў самацёкам.

Я лічу, што галоўным пытаньнем у справе паліпавынення складу нашай партарганізацыі зьяўляецца пытаньне правільнага рэгуляваньня пры накіроўваньні на вытворчасць рабочай сілы і, пытаньне павышэньня рабочай сілы нашых прадпрыемстваў.

Што мы маем у справе арганіза-цыі калектывных гаспадарак? Намі не прадугледжана адно вельмі важнае пытаньне — падрыхтоўка арганізатараў, кіраўнікоў с.г. калектываў. Дрэнна, што пытаньнем пад-рыхтоўкі працаўнікоў для калектываў мы заняліся толькі цяпер, гэтую

работу трэба было распачаць з восні.

Трэба сказаць, што і ў справе росту старых калектываў ёсьць заміна-ка, з прычыны адсутнасці добрага моцнага кіраўніцтва.

Я лічу, калі мы пачынаем пады-ходзіць да спецыялізацыі перабудовы сельскае гаспадаркі, калі рашуча ставім пытаньне аб калектывізацыі сельскай гаспадаркі, нам трэба пера-гледзець ня толькі беспартыйны, але і партыйны склад працаўнікоў нашых зямельных арганізацый.

У іх яшчэ захаваліся наасобныя эсэраўскія настроі, яны ня могуць рашуча праводзіць нашу правільную лінію; на іх месца трэба высу-нуць рабочых-партыйцаў. У нас ёсьць значны лік рабочых-партый-цаў, якія ведаюць справу сельскай гаспадаркі, якія вусім могуць замя-ніць гэтых таварышоў.

Досыць падрабязна спыніўся тав. Гамарнін на пытаньні антырэлігійнай прапаганды. У Гомельшчыне на ра-ёнах арганізаваны надзельныя ан-тырэлігійныя школы, куды выля-джаюць лектары адзін раз у два тыдні і чытаюць лекцыі. Гэтыя школы ўжо прапрацавалі больш паловы курсу.

Аднак, нашу антырэлігійную рабо-ту лічыць выстарчальнай нельга.

Прамова тав. Гурэвіча

Пытаньне аб ухілах. Вяспрэчна, што на даным этапе нашай работы, нашата будаўніцтва, асноўнай не-бяспэкай зьяўляецца правы ўхіл. Так разглядала Баўруўская гарад-ская арганізацыя і ў цэлым Баўруў-ская арганізацыя гэтае пытаньне і дала рашучы адпор услікам тэндэн-цыям і спробам у бок адхіленьня ад сапраўднай більшавіцкай лініі.

Мы, памоймы, ваналта перыліяны былі да ўсіх контр-рэвалюцыйных рэштак трацкізму.

Я лічу, што трэба быць вельмі востражымі з аднаўленьнем у партыі трацкістых, бо ёсьць такія вы-

падкі, калі адноўленыя пачынаюць палітычна спекуляваць, на аднаў-леныя прабуць нажыць палітыч-ныя капіталы. На ўсіх контр-рэвалю-цыйных трацкістых трэба больш рашуча ўдарыць для таго, каб з імі накончыць, не боючыся перагнуць палку.

Паўтараю, што ў даным этапе ас-ноўнай небяспэкай зьяўляецца права-вая небяспэка.

Па пытаньні аб апарате і аб чыст-цы апарату. Я лічу, што ў гэтай га-ліне намі яшчэ мала зроблена, асаб-ліва ў цэнтральных органах, трэстах. Я ня згодзен з тымі, якія лічаць,

што гэтыя тэхнічныя, якія ставяць заваж перад намай партыяй, улічваюць у справу ўважліва ўраджа-насьці і вытворчасці сельскае гас-падаркі. У нас ёсьць 30 тысяч дэле-гатак на вёсцы якія зьяўляюцца ре-гулярна і якіх можна таксама ўлічыць у нашу агульную працу і з гэтых 30 тысяч батрачак, бяднячак і сярэднячак зрабіць актыў, які да-паможа нашай партыі вырашыць на-шы задачы ў вёсцы.

Але ці штурхаем мы ўсю масу ся-лянцак, ці ўлічваем у тую працу, якую павінны яны праводзіць. Не, яшчэ невостарчална. У нас нават ня ўлічваюць на масцох, а таксама і ў Наркамземе такога важнага пы-таньня, як уцягненьне сялянцак на ўсю вільярную работу па ўзьяццё вытворчасці ў сельскай гаспадарцы, па ўзьяццё ўраджайнасці ў сель-скай гаспадарцы.

Мы, таварышы, зараз, калі наша нарада, што нядаўна адбылася, аб-гаварыла гэтае пытаньне, уалі ўста-ноўку па тым, каб пільнава вёсцы працу. У гэтай справе павінны нам дапамагчы ўсе партыйныя аргані-зацыі, усе партыйныя актыў. Мы добра ведаем, што калі ўся партыя нам дапамагла ў працы, калі ўся партыя лічыцца свабёй справай — спра-ву ўзьяццё актыўнасці сялянцак у перавыборах саветаў, мы, тавары-шы, мелі вялікія дасягненьні, мы маем павялічэньне актыўнасці ся-лянцак замест 26 проц. жапычч лет-аць, мы маем зараз на перавыборах саветаў 46,5 проц. Таксама ў гэтым годзе мы абралі ў сельсаветы 19 проц. сялянцак у той час, як у мінулым го-дзе толькі 7,2 проц. сялянцак. Гэтыя дасягненьні мы маем толькі таму, што ўсе партарганізацыі, пачынаючы зверху і канчаючы партыйнай ячэйкай па месцы, працавалі і над гэтым, сабылі за гэтым. Тое-ж самае будзе і з іншымі галінамі працы, калі партарганізацыя ўся будзе дапа-магаць і ўдзельнічаць у працы са-род жанчыч.

Прамова тав. Пла-туна

Мы назіраем зараз дыфэрэнца-цыю сярод нашай інтэлігенцыі, якая ідзе надвычайна хуткім тэмпам.

Я хачу спыніцца тут на двух ас-ноўных фактах, якія мы зараз на-глядаем у нас, у Беларусі, сярод усіх пластоў інтэлігенцыі.

Першы факт і ён датычыць асаб-ліва вясковай інтэлігенцыі. На пера-выборах саветаў мы наглядаем збынтэжанаць, адсутнасць кля-савай арыентаўкі, адсутнасць тэй актыўнасці, якая павінна быць пры правядзеньні тых мерапрыемстваў, якія праводзяцца партыяй і савецкай уладай. На гэта пытаньне зараз трэба партыйнай арганізацыі завастрэць надзвычайна сур'ёзную ўвагу.

Другое, на што я хачу звярнуць увагу зьезду, гэта на прадаўленьні па-цыянальна-демакратнаму сярод нашай інтэлігенцыі. Мы ў гэтым годзе мелі наступныя чатыры факты.

Першы факт — год таму назад, у зьвязку з дыскусіяй аб другім тэат-ры, быў зьмешчан ліст, падпісаны, здаецца, трыма ці чатырма камуні-стымі, сумесна з такімі людзьмі, як Ластоўскі і Цыбікевіч, супроць пра-вільнай рэзкай, якая была надру-кавана ў газэце «Зьвязда» аб гэтым тэатры.

Другі факт — дыскусія, якая нада-ўна працягла; трэці — ліст трох ішо-мельнікаў і 4-ты факт — выданьне юбілейнага нумару «Польны» да XI-я гадавіны Кастрычніка.

І, таварышы, хацеў-бы спыніцца на 4-х пытаньнях. Першае — гэта пы-таньне культурнай рэвалюцыі і на-шата культурнага будаўніцтва. Я лічу вельмі важным тое, што ў дакладзе было надкрэсьлена, што наша разуменьне культуры — гэта ёсьць разуменьне такой культуры, якая складаецца з дзьвех частак: з культуры матэрыяльнай і культуры інтэлектуальнай.

Я таму лічу важным надкрэсьліць гэтую думку, што зьявілася ў нас і па сёньняшні дзень вы можаце спат-каць, напрыклад, такое зьявінча: «ты хто?» — «а ты хто?» — «я, кажа, — гаспадарык, а я, кажа, — культур-нык».

Гэта так зьявіць культурны ўхіл, калі мы прымаем толькі культуру інтэлектуальную, так аніваю, духоў-ную культуру. Гэта ёсьць спадчына народнай культуры, і вельмі часта ў нацыянальных рэспубліках та-кое разуменьне культуры прыво-дзіць да скаваньня да правага ўхілу. Вось таму на гэта, мне зда-ецца, трэба звярнуць вялікую ўвагу.

Валі інтэлектуальнай культуры зьяўляецца матэрыяльная культура. Вось таму ня можна, напрыклад, га-варыць проста аб асьвечэньне, не гаво-рыць аб індустрыялізацыі, не гаво-рыць аб калектывізацыі нашай гаспа-даркі. Толькі на гэтай аснове мы ма-жам штурхаць уперад так званую інтэлектуальную культуру.

Зараз, таварышы, другое пытань-не, на якім я хацеў спыніцца — гэта важнасць для нас у даны момант марксыска-навуковай даследчай ра-боты.

Трэба ведаць, што ў нас у момант барацьбы з ухіламі — «зенымі» і асабліва правымі ўсёка маленькая памянка ў тэорыі можа прывесці да вельмі дрэнных вынікаў.

Толькі вось, гэтымі днямі, заспа-валася катэдра тэорыі марксызму і левінізму ў Акадэміі Навук. Яна работы яшчэ не распачала. У міну-лым годзе прадавала таварыства гі-сторыкаў марксыстаў. Сёлетя гэта таварыства рэарганізавалася ў та-варыства марксыстаў. Прадуем мы яшчэ над выданьнем твораў Ле-ніна на беларускай мове, — таксама вельмі важнае тэарытычнае пытань-не.

Прамова тав. Бялугі

Класавая барацьба не вёсцы вылі-ваецца ў розныя формы. Кулак у гэ-тым годзе, як ніколі, адкрыта высту-пае супроць усіх мерапрыемстваў, якія праводзяцца намі на вёсцы. Кулак выступае супроць сама-абсладаньня, пазыкі і інш. і ўсамерна імкнецца парваць са-юк паміж бедняком і сярэдняком, парваць саюз рабочае класу з сяля-нствам. Аднак, гэта кулак не ўла-дэц. У вёсцы мы маем моцны самэ бедняк з сярэдняком. Праўда, былі асобныя месцы, дзе бядняк-серад-някі блік выцягваюць сваю слабасць.

Гэтыя моманты гавораць аб тым, што да яшчэ большага разгортваньня працы сярод беднаты трэба прыка-ваць увагу кожнай партыйнай ячэй-кі. У дакладзе ЦК высуваны нашы рад вільярных адказных задач. Калі мы возьмем нашы партыйныя ячэйкі, калі возьмем тых аргані-зацыя непасрэдным асямьліўчэньнем гэтых задач павінны зьямацца, то ўбачым, што гэтыя органы вельмі слабыя, што нашы партыйныя ячэй-кі, асабліва сельскія, палітычна 5-6 чалавек, пры нізкім палітыч-ным узроўні, не разумеюць тых задач,

не, на гледзчы на тое, што тут зьявіцца справа ідзе толькі аб мове. Я, таварышы, павінен адзначыць, што нават у сярэднядаты ні слова ня скажара аб рабоце гэтых аргані-зацыя. Мабыць, яшчэ дрэнна пра-дуе наша таварыства, у сярэдняд-аты можна было-б гэта адзначыць, а то гаварылі і аб Акадэміі, і аб уні-версытэце, і аб камвузе — гэта добра, але мне адасца, што трэба было сказаць таксама і аб тым, як вы-дзецца і навукова-даследчай марк-сыскай работа.

А яна ўсё-такі выдзецца, праўда, яшчэ невостарчална. Мала ў нас робіцца ў гэтых адносінах, пронуць у гэтай галіне людзі, перагруканыя і, можа быць, на даўна, што гэтая работа ня трапіла ў сярэднядаты.

Трымае, на чым я хацеў-бы спы-ніцца, гэта аб нашых ўхілах. Я ня бую гаварыць аб «зеным» ўхіле, аб ішо так ісправа і шмат гаварылі; гэта ўжо ня ўхіл, гэта ёсьць контр-рэ-валюцыя. І спыніся на працы ўхі-ле, бо лічу, што ў нарэспубліках ён асабліва небяспэчны. У нас, у на-цыянальных рэспубліках, да агуль-ных працў правага ўхілу (пападзі на тэм індустрыялізацыі, на тое, што непатрэбна калектывізацыя і г. д.) дадаецца яшчэ адно — зьяв-ляючы шавінізм. Зьявляючы, бо раз-важюць так: што дрэнна? Дрэнна — калі беларуса гошыць. А што добра? Добра — калі беларус каго гошыць. Мы, напрыклад, тут гаварылі аб тэ-атральнай дыскусіі — ці-ж гэта не шавінізм? Далей, мы гаварылі аб лісьце ішомельнікаў — гэта таксама шавінізм; справа Баршай — гэта зноў такі шавінізм цэлае антысэмітызм. Мне прышлося добра пазнаёміцца са справа Баршай. Што-ж гэта та-кое? Гэта нейкі зьявляючы шавінізм, і якіх толькі «морд» там няма. Там ёсьць і «хахлацкая морда» і «жы-доўская морда».

Ёсьць усёка формы шавінізму. На якім-жа шавінізме трэба бідь у першую чаргу? Зразумела, трэба па ўсіх шавінізме бідь, які-б ён быў, а па беларусішм шавінізме бідь трэба найбольш. У беларускай рэспубліцы беларускі шавінізм гэта бы ёсьць абарончы шавінізм, а гэта ёсьць шавінізм наступачы і таму ён зьяўляецца самым небяспэчным.

Будзьце ўважлівыя на тое, што тут зьявіцца справа ідзе толькі аб мове. Я, таварышы, павінен адзначыць, што нават у сярэднядаты ні слова ня скажара аб рабоце гэтых аргані-зацыя. Мабыць, яшчэ дрэнна пра-дуе наша таварыства, у сярэдняд-аты можна было-б гэта адзначыць, а то гаварылі і аб Акадэміі, і аб уні-версытэце, і аб камвузе — гэта добра, але мне адасца, што трэба было сказаць таксама і аб тым, як вы-дзецца і навукова-даследчай марк-сыскай работа.

А яна ўсё-такі выдзецца, праўда, яшчэ невостарчална. Мала ў нас робіцца ў гэтых адносінах, пронуць у гэтай галіне людзі, перагруканыя і, можа быць, на даўна, што гэтая работа ня трапіла ў сярэднядаты.

Трымае, на чым я хацеў-бы спы-ніцца, гэта аб нашых ўхілах. Я ня бую гаварыць аб «зеным» ўхіле, аб ішо так ісправа і шмат гаварылі; гэта ўжо ня ўхіл, гэта ёсьць контр-рэ-валюцыя. І спыніся на працы ўхі-ле, бо лічу, што ў нарэспубліках ён асабліва небяспэчны. У нас, у на-цыянальных рэспубліках, да агуль-ных працў правага ўхілу (пападзі на тэм індустрыялізацыі, на тое, што непатрэбна калектывізацыя і г. д.) дадаецца яшчэ адно — зьяв-ляючы шавінізм. Зьявляючы, бо раз-важюць так: што дрэнна? Дрэнна — калі беларуса гошыць. А што добра? Добра — калі беларус каго гошыць. Мы, напрыклад, тут гаварылі аб тэ-атральнай дыскусіі — ці-ж гэта не шавінізм? Далей, мы гаварылі аб лісьце ішомельнікаў — гэта таксама шавінізм; справа Баршай — гэта зноў такі шавінізм цэлае антысэмітызм. Мне прышлося добра пазнаёміцца са справа Баршай. Што-ж гэта та-кое? Гэта нейкі зьявляючы шавінізм, і якіх толькі «морд» там няма. Там ёсьць і «хахлацкая морда» і «жы-доўская морда».

Будзьце ўважлівыя на тое, што тут зьявіцца справа ідзе толькі аб мове. Я, таварышы, павінен адзначыць, што нават у сярэднядаты ні слова ня скажара аб рабоце гэтых аргані-зацыя. Мабыць, яшчэ дрэнна пра-дуе наша таварыства, у сярэдняд-аты можна было-б гэта адзначыць, а то гаварылі і аб Акадэміі, і аб уні-версытэце, і аб камвузе — гэта добра, але мне адасца, што трэба было сказаць таксама і аб тым, як вы-дзецца і навукова-даследчай марк-сыскай работа.

А яна ўсё-такі выдзецца, праўда, яшчэ невостарчална. Мала ў нас робіцца ў гэтых адносінах, пронуць у гэтай галіне людзі, перагруканыя і, можа быць, на даўна, што гэтая работа ня трапіла ў сярэднядаты.

спрэчак. Першы момант аб мастач-ках. Мне адасца, што распад дроб-на-буржуазнай эканоміі ў мястэч-ках, іні зараз адбываецца, мае над-звычайна вялікія разьмеры. Ён, па-водзе нашых даных, у бліжэйшы год-два дасць прыблізна каля 20 тысяч беспрацоўных сем'яў мястэчак.

Ія гледзячы на шырокія мерапр-яемствы па аграрызаванні з'ўрэйскага насельніцтва, ня гледзячы на раз-віццё самагужыні і нагоул пра-мысловасці, усё-ж становіцца з на-шымі мястэчкіма нельга прызнаць добрым.

На базе цяжкага матэрыяльнага становішча насыяваюць і ўсюкі дробна-буржуазныя, нацыянальныя шавіні і г. д. Я зпарок на зьездзе завастрэў гэты момант, бо, памойму, на месцах невостарчална ўвага аддаецца праблеме мястэчак. Пра-відзеньню вызначаных намі мера-прыемстваў па аграрызаванні з'ўрэй-скага насельніцтва, уключаючы сюды аграрызаванне ўнутры рэспублі-кі і перасяленьне за межы яе, раз-віццё самагужыня прамысловасці, справе гаспадарчага перабудаваньня мястэчак — трэба аддаць вялікую ўвагу, трэба даць вялікія сродкі на правядзеньне гэтых мерапрыемстваў.

Другі момант — задача рэканстру-кцыі сельскае гаспадаркі, якую вы-являецца партыя: павышэньне ўра-джайнасці на 45 проц, пашырэньне масавай калектывізацыі і каапера-вальнае прыблізна да 90 проц. усяго сялянства. Калі зэ выкананьне гэ-тых задач вольмечца ўся партыя, уся грамадзкасць, дык мы з гэтымі карэннымі лімітамі справімся, мы іх выканам.

Існа, таварышы, што для таго каб пасьпешна справіцца з такой шыро-

Прамова тав. Зьвягінай

На нашы фабрыкі і заводы пры-шлі новыя рабочыя, частка якіх ра-ей была самагужыніма, частка мес-тачковым мяшчэнствам. Колькасць гэтых новых рабочых вялікая. Калі ў 1925-26 г. было ў нас на заводзе «Прафінтэр» 800, дык зараз 1.500 ча-лазек. Гэта маса новых рабочых па-віна быць належным парадкам апрацавана.

Новыя рабочыя ёсьць ня толькі на нашым, але і на іншых заводах. Што-ж зроблена для выхаваньня гэ-тых рабочых? Вельмі мала. Партый-ныя і прафесіянальныя нізавыя, а таксама і вышэйшыя арганізацыі слаба прадуць у галіне выхаваньня новых рабочых.

Прамова тав. Шустарава

Некалькі слоў аб барацьбе з ухі-ламі. На гомельскай гарбарні было некалькі трацкістых. АКК зьявляюла на іх сваю ўвагу, асабліва на аднаго таварыша. Усё-ж такі гэтых тавары-шоў накінулі ў партыі і за гэты час іны пасьпелі разлажыць частку партыйцаў, а калі справа дайшла да калектывнага дагавору, былі вы-дзелены неадарныя думкі.

Я хачу сказаць некалькі слоў аб тым, якія ўдзельнічаюць у наш апарат і ўстаноў. Я ведаю, напрыклад, што вядомы спекулянт, контр-рэвалюцый-нар, якога выслаўлі з Гомелю, які два гады хаваўся ад фінанцэву за тое, што ня ўнёс палатку, у якога забралі надала 4 дамы прыладаўся ў Маскве на работу. Усе рабочыя абу-раны. Гэта, бязумоўна, мае месца і ў іншых гарадох. На гэтым тыдні я даведаўся, што адан тын, высланы з Масквы, прыехаў у Гомель і за-стаўся на рабоце ў сампрамсаюз.

Такіх зьявінч мы цяроць ня мо-жам.

Сярод тэліччых працаўнікоў таксама шмат такіх вломчэньняў іс з дзёнай рабочых

зьяліцца вытрыманні, добра палара-ны апарат зямельных органаў, у якіх да гэтай масу, бязумоўна, ёсьць рад выпадкаў скажоння класавыя лініі, асабліва па лініі зямельных судаў. У прыватнасці, зямельныя суды мы ў бліжэйшы час карэнным парадкам рэарганізуем.

(Голас: даўно трэба было).

Зусім правільна. Другое — мы карэнным парадкам пераапрадуем усё наша зямельнае заканадаўства, бо яно зьяўляецца ўстарэлым, яно тармоціць сацыя-лістычнае будаўніцтва. Яно на пры-яццё бліжэйшых двух месцаў будзе пераапрацавана ў адпаведнасці з тымі ўстаноўкамі і дырэктывамі, якія партыя вызначыла ў задачах па сацыялістычнай рэканструкцыі сельскае гаспадаркі.

Для таго, каб нам справіцца з гэ-тымі задачкамі, нам патрэбны і адпа-ведныя спецыялісты. Павінен нам сказаць, што ў нас амаль няма вы-ходнага спецыялістага, які быў-бы выхаваны ў строга марксысцкім па-радку. Усе нашы спецыялісты, агра-намічны пэрсанал, земзаўпарад-кавецкі і г. д. атрымалі тэарытыч-ную падрыхтоўку народніцкіх, неа-народніцкіх і буржуазных школ. Існа, што гэтыя спецыялісты адба-валі, адбіваюць і яшчэ будучы адба-ваць усёка дробна-буржуазныя настроі нашай вёскі.

На гэтым зьездзе трэба будзе з усёй рашучаюць сказаць, што ў бліжэйшы час як па лініі сельскай гаспадаркі, так і па лініі ўсёй нашай эканомікі і культуры мы павінны стварыць кадры акадэмічна надрых-таных партыйцаў, кадры сваіх спецыялістаў.

Прамова тав. Шустарава

Тут учора сакратар ЦК ЛКСМ па-казваў на тым неадарныя зьявінчы, якія ёсьць у камсамоле. Трэба нам канкрэтна прыступіць да справы па-ляпшэньня партыйніцтва камсамо-лам, да разгортваньня новых мета-даў і стварыць такую атмасферу ся-род камсамольцаў, каб камсамол ішоў уперадзе, займаў тое месца, якое яму неабходна заняць.

Тав. Крэмэр тут гаварыла аб рабо-це сярод работніч. У частцы сваёй прамовай т. Крэмэр бязумоўна мае ра-чыю. Але дрэнна тое, што працаўні-кі жанаддзелу мала бываюць на мес-цы, не вывучаюць, што робіцца і як жыць работніца, як яна выконвае тую ці іншую работу.

Прамова тав. Шустарава

Некалькі слоў аб барацьбе з ухі-ламі. На гомельскай гарбарні было некалькі трацкістых. АКК зьявляюла на іх сваю ўвагу, асабліва на аднаго таварыша. Усё-ж такі гэтых тавары-шоў накінулі ў партыі і за гэты час іны пасьпелі разлажыць частку партыйцаў, а калі справа дайшла да калектывнага дагавору, былі вы-дзелены неадарныя думкі.

Я хачу сказаць некалькі слоў аб тым, якія ўдзельнічаюць у наш апарат і ўстаноў. Я ведаю, напрыклад, што вядомы спекулянт, контр-рэвалюцый-нар, якога выслаўлі з Гомелю, які два гады хаваўся ад фінанцэву за тое, што ня ўнёс палатку, у якога забралі надала 4 дамы прыладаўся ў Маскве на работу. Усе рабочыя абу-раны. Гэта, бязумоўна, мае месца і ў іншых гарадох. На гэтым тыдні я даведаўся, што адан тын, высланы з Масквы, прыехаў у Гомель і за-стаўся на рабоце ў сампрамсаюз.

Такіх зьявінч мы цяроць ня мо-жам.

Сярод тэліччых працаўнікоў таксама шмат такіх вломчэньняў іс з дзёнай рабочых

у № 30 «Зьвязды» у «Дзеньніку» «Украіна» памылка: «дзёна» — «дзеньнік», «рабін» — «рабін», «рабін» — «рабін», «рабін» — «рабін».

Спрэчкі па справаздачы Прамова тав. Галзвача

Перад намі ўвесь час і ва ўвесь рэст сталі задачы ўсямернага развіцця актывісцкі камсамольцаў і рабочай моладзі на падставе разгортвання ў камсамоле самакрэйты і правядзення ўнутрысаюзавай дэмакратыі.

На фоне вострай клясавай барацьбы ў сілу ўдасціўнасці камсамолу асабістым (шырокі сацыяльны склад, меншая заратаванасць кадраў) наладзіцца рал хістанняў у асобных групах камсамольцаў. Мы маем праязныя ў нашы рады буржуазных элементаў; мы маем працягваючы гатовы клясава-чужы нам элемент у нашы ВДУ і школы; мы маем звышчы неразумення і супраціўлення з боку адпачак актывісцкіх правядзенню самакрэйты і рад іншых звышч.

Апартуністычная, дробна-буржуазная ідэалогія мас валікія мягчымасці пралазнення ў рады ЛКСМ і таму галоўнейшая наша задача — барацьба з ён.

Мы трацілі выгілы і выганілі са сваіх радоў таксама, як і партыя; мы асабліва завастраем пільнае на барацьбе з правым ухілам, выдучым гэтую барацьбу побач з ідэя-выхвалячай работай.

У апошнія часы камсамол заняты дэрабодвай усёй працы на падставе выкадання пастаюў 8-го ўсесаюзнага з'езду. Гэтыя пастаюўныя зводзіцца да таго, каб будавань усе кішу работу на аснове максымальнага развіцця актывісцкі, самадзейнасці, ініцыятывы ўсіх камсамольцаў.

Я стаўлю перад партарганізацыямі пытаньне аб урэгуляванні нагрукі камсамольскага актыву, трэба выкасаць дырэктывы ЦК КП(б)Б, што ёсць на гэтым пытанні, трэба дамагчыся камсамольскаму актыву ў вучобе, даць яму магчымасць вучыцца. Ёсць такія словы ў аднаго камсамольскага актывіста — усё вынісваюць газеты, а няконт чытаньні — гэта «цёмная справа». Ёсць такія актывісты трэба падштурхоўваць, каб яны вучыліся. Трэба вырашачы практычна пытаньне аб завадаванні камсамольскага актыву даровай, хацц-б бягучай палітычнай агітацыйнай.

Настаноўка пытаньня аб парткіраўніцтве. Мы на пленуме ЦК паранілі прасіць ЦК КП(б)Б склаціць парткіраўніцтва на пытанні кіраўніцтва камсамолам, што вынікаеца радам

сур'ёзнейшых прычынаў. За час рэст сталі задачы ўсямернага развіцця актывісцкі камсамольцаў і рабочай моладзі на падставе разгортвання ў камсамоле самакрэйты і правядзення ўнутрысаюзавай дэмакратыі.

На фоне вострай клясавай барацьбы ў сілу ўдасціўнасці камсамолу асабістым (шырокі сацыяльны склад, меншая заратаванасць кадраў) наладзіцца рал хістанняў у асобных групах камсамольцаў. Мы маем праязныя ў нашы рады буржуазных элементаў; мы маем працягваючы гатовы клясава-чужы нам элемент у нашы ВДУ і школы; мы маем звышчы неразумення і супраціўлення з боку адпачак актывісцкіх правядзенню самакрэйты і рад іншых звышч.

Апартуністычная, дробна-буржуазная ідэалогія мас валікія мягчымасці пралазнення ў рады ЛКСМ і таму галоўнейшая наша задача — барацьба з ён.

Мы трацілі выгілы і выганілі са сваіх радоў таксама, як і партыя; мы асабліва завастраем пільнае на барацьбе з правым ухілам, выдучым гэтую барацьбу побач з ідэя-выхвалячай работай.

У апошнія часы камсамол заняты дэрабодвай усёй працы на падставе выкадання пастаюў 8-го ўсесаюзнага з'езду. Гэтыя пастаюўныя зводзіцца да таго, каб будавань усе кішу работу на аснове максымальнага развіцця актывісцкі, самадзейнасці, ініцыятывы ўсіх камсамольцаў.

Я стаўлю перад партарганізацыямі пытаньне аб урэгуляванні нагрукі камсамольскага актыву, трэба выкасаць дырэктывы ЦК КП(б)Б, што ёсць на гэтым пытанні, трэба дамагчыся камсамольскаму актыву ў вучобе, даць яму магчымасць вучыцца. Ёсць такія словы ў аднаго камсамольскага актывіста — усё вынісваюць газеты, а няконт чытаньні — гэта «цёмная справа». Ёсць такія актывісты трэба падштурхоўваць, каб яны вучыліся. Трэба вырашачы практычна пытаньне аб завадаванні камсамольскага актыву даровай, хацц-б бягучай палітычнай агітацыйнай.

Настаноўка пытаньня аб парткіраўніцтве. Мы на пленуме ЦК паранілі прасіць ЦК КП(б)Б склаціць парткіраўніцтва на пытанні кіраўніцтва камсамолам, што вынікаеца радам

ЦК КП(б)Б Прамова тав. Сахно

Аб рэканструкцыі нашай сельскай гаспадаркі. Мы аб гэтым ужо шмат гаварылі, і XII зьезд таксама павінен завастрыць увагу на рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Я працую ў калгасе і мне здаецца, што нашы вышэйшыя ўстановы падта мала увагі аддаюць калектывізацыі. Аграному вельмі мала. Некаторыя вясковыя партыйцы гаспадарча абраслі, яны робяцца добрымі зможнымі сярэднякамі і, калі прапануеш ім ісьці ў калектыву, то яны гавораць «і без мяне справа абываецца». Калі мы гаворым аб рэканструкцыі сельскай гаспадаркі, дык імяна тут і павінна быць празорлівае партыйнае вока. Інакш мы ў справе калектывізацыі наперад ня пойдзем.

Некалькі слоў аб нашай школе, асабліва вясковай. У Сеніскім раёне мы маем 25 школьных працаўнікоў. Сярод іх ёсць сыны палюў, генэралаў, абшарнікаў. Праўда, мы маем сярод настаўнікаў 65 проц. дзяцей сялян, але гэтыя «сялянне» з аможных прасюек. Падручнікі не прыстасаваны для нашых школ. Ёсць і такія факты, калі сінюў кулакоў ня прымаюць у школу, то яны нека ўладжывацца ў другім месцы. Я педлаў кулака, які плаціць 600 руб. падатку, а сын яго вучыцца ў Ленінградзе.

У Сеніскім раёне былы гарадак галава зьяўляецца страхавым агентам. Трэба рашуча пачысьціць былых людзей з нашых школ і іншых устаноў.

Цяпер аб пранай небяспецы. ЦК сыгналізаваў барацьбу з правай небяспечкай сячасова ня толькі ў момант вынісання пастаюў, якое ён далучыўся да пастаюў ЦК УсеКП(б) на гэтым пытанні, а гэтая барацьба распачата была значна раней. Аб гэтым сьведчыць работа ранейшых пленумаў ЦК. Некаторыя таварышы не задовольны тым, што ЦК ня вынес пастаюўны аб выключанні з партыі таварышоў, што ўдзельнічалі ў тэатральнай дыскусіі і выступалі з вядомым лістом. Я хацу сказаць, што ЦК у гэтых пытаньнях увесь час вёў лінію на дыферэнцыяцыю выступаючых у дыскусіі, каб выдзяліць памылкі таварышоў і прымуціць іх прысьці з павіннай і прызнаць свае памылкі. ЦК партыі дасягнуў гэтага: вінаватыя прышлі да партыі з павіннай, вінаватыя прызналі свае памылкі. Вынесена ЦК пастаюўна зьяўляецца абсалютна правільнай.

Трэба нам і падаль вясці самую рашучую барацьбу з правай небяспечкай і прымірэнствам, асабліва ў галіне культурнага будаўніцтва.

Прамова тав. Гарнай

Зьезду неабходна зьявінуць упалу на тое, каб паставіць добры кантроль над выкананнем плянуў вяскавой пасеўнай кампаніі, асабліва плянуў удліму ўраджывасці. Неабходна зарава-жа перагледзець і забяспечыць тых вучасткі, дзе не хапае агранамічных сіл. Мы зараз узялі стаўку на развіццё саўгасуў і калгасуў. Памойму, у акругах і раёнах з тых калгасуў, якія ўжо існуюць 9-10 год, трэба выбраць лепшыя і зрабіць узорнымі.

У якім становішчы знаходзіцца на вёсцы медычная дапамога? У некаторых раёнах ёсць па 7-8 дактароў, але радам з такімі ёсць раёны, дзе на 56-58 тысяч насельніцтва — толькі адзін дактар, дым той з слабой падрыхтоўкай. У такіх раёнах развіваецца анахарства, там леачы насельніцтва былі рогныя фэльчары і г. д. Я думаю, тут трэба зрабіць больш, трэба лепш паставіць сярэнюю медычную дапамогу на вёсцы.

Коротка спыніся на пытанні аб правым ухіле. Падам два прыклады ў Журавіцкім раёне ёсць кулак, які плаціць да 600 руб. падатку, а сын яго на адным у Ленінградзкі завод зьяўляецца сакратаром калектыву. Другі факт — бацька буйны ізмаі, а сын і дачка камуністыя, працуюць кіраўнікамі на павеце. Скажце, гэтыя людзі, якія я назваў, могуць прарадзіць лінію партыі? Блашмоўна, ня могуць. А такіх людзей у нас шмат. Дырэктывы партыі на вярбоўцы рабочых у партыю выконваюцца дробна: часамі прымаюць у партыю людзей, ня глядзячы на іх мінулае, глядзячы толькі на тое, што да ны таварыш прадстаўляе сабоў зара. Лістандаўскі пленум ЦК усюм прынімае сказаў, што трэба прымаць у партыю перадавых вытрыманых, лепшых рабочых.

СПРАВЫ ФАШЫЗМУ Зьмена канстытуцыі ў Польшчы

Выступленьне камуністычнага дэпутата Сыпулы ў сойме

ВАРШАВА, 7. Беспартыйны блёк супрацоўніцтва з урадам алубаікаваў свой праект новай канстытуцыі. Гэта арабіла ў парламанцкіх колах вельмі ўражаньне, бо меркавалася, што, з прычыны стракатага складу беспартыйнага блёку, ня ўдасна выпрадаваць агульны праект. Па сутнасьці, яго зараэ так і ёсць. Новы праект канстытуцыі быў распрацаваны па-за беспартыйным блёкам і фактычна яму нявязаны. Праект канстытуцыі быў апагошаны на пасяджэньні беспартыйнага блёку толькі пасля таго, як былі сабраны падлісі. Праект новай канстытуцыі, высунуты беспартыйным блёкам, афіцыйна ўнесены ўчора ў сойм. Гэтым пачата фактычна парламанцкая барацьба за перагляд канстытуцыі.

Прэзыдыум беспартыйнага блёку паддаў вядлікі прыём журналістаў, на якіх выступіў з прамовай адэр блёку Славек. У сваёй прамове ён зажаў:

«Мы імкнемся правесці нашы прапановы канстытуцыйным шляхам і ўпэўнены, што гэта нам удалася. З нашага праекту мы не дазволім нічога ўразаць. Грамадзякая думка, якая расчаравана парламантарызмам, схільна дамагацца, каб улада была ўручана адной асобе. Прапанаваны праект павінен прымірыць усіх».

У колах блёку вярзана намякаюць на тое, што канстытуцыю можна зьмяніць і не парламанцкім шляхам. (ТАСС).

ВАРШАВА, 8. У дадатак да тэлеграмы польскага агенцтва аб сутнасьці новага праекту канстытуцыі, высунутага беспартыйным блёкам супрацоўніцтва з урадам, паведамляюць, што паводле праекту прэзідэнт зааплячае і ратыфікуе дагаворы з іншымі дзяржавамі, даводзячы гэтыя дагаворы толькі да ведама сойму.

Прэзідэнт зьяўляецца вярхоўным правадцом узброеных сіл, назначае і зьмяняе генэральнага інспектара арміі, а ў часе вайны назначае галоўнакамандуючага, які ўваходзіць у склад ураду. Адмова дэпутата даць прысягу, або прыснга з агаваркай лічыцца раўназначным няпрыняццю мандату.

Далей праект новай канстытуцыі значна абмяжовае дэпутатскую рэдакцыянасьць, якая распаўсюджваецца толькі на выступленьні ў асобным сойме. Рады міністраў і паасобныя міністры зьяўляюцца адказнымі ў першую чаргу перад прэзідэнтам. Сойм можа вынесці ўраду, або паасобным міністрам неадлерэ большасьцю тры пятых галасоў. (ТАСС).

У Індыі адбываюцца мітынгі спачувальна Амануле

ЛЕНІАН, 8. Капстатынапольскі карэспандэнт «Таймс» зьяўрае ўвагу на зьяву аўтанскага пасланьніка ў Турцыі Дзелані-Хана, у якой гаворыцца:

«Ці ўваляе сабе ангельскі ўрад, што палёты ангельскіх самалётаў на аўганскай тэрыторыі зьяўляюцца паружэннем міжнароднага прэзы».

Карэспандэнт лічыць гэту зьяву вельмі важнаю і выказвае свае думкі аб гэтым.

Выступленьне камуністычнага дэпутата Сыпулы ў сойме

«Становішча сялянскіх мас палешчыца толькі тады, калі на руінах памешчыцкай улады будзе створены рабоча-сялянскі ўрад»

У Польшчы 300.000 сем'яў бяз даху над галавой

ВАРШАВА, 8. На пасяджэньні польскага сойму ў спрэчках па бюджэту міністэрства аграрных рэформ выступіў камуністычны дэпутат Сыпула, які падкрэсьліў, што аграрная праграма Ураду імкнецца да пэўнай мэты перадаць зямлю ў рукі памешчыцкай і кулакоў. Пры гэтым да правядзеньня гэтай праграмы ўрад імкнецца прыцягнуць таксама украінскіх і беларускіх кулакоў.

Становішча сялянскіх мас, зьявіў Сыпула, палешчыца толькі тады, калі на руінах памешчыцкай улады будзе створаны рэвалюцыйны рабоча-сялянскі ўрад».

Аграрны банк, кажа «далей Сыпула, ігнаруе інтарэсы сялян і выдае пазыкі галоўным чынам памешчыкам. Усе праекты аграрных рэформ даводзяць, што сялянскія масы заварушыліся. Ня медзячы на гэта, адрадынікі з ППС і Вызналеньня працягваюць сваю палітыку выратаваньня сучаснай сыстэмы.

Дэпутат Брыль, які выступіў у спрэчках па бюджэту міністэрства грамадзкіх работ, зьявіў, што ў Польшчы налічваецца 300.000 сем'яў, што ня маюць даху над галавой. У Варшаве ў 1921 годзе налічвалася 20.000 сем'яў бяз жылля. Зараз такіх сем'яў ужо налічваецца 70.000. («Фолке-Цейтунг»).

Патаемнае пахаваньне рабочага Цэсінскага ў Лодзі Вялікія дэманстрацыі рабочых

ВАРШАВА, 8. Баючыся дэманстрацыі, лодзінская паліцыя патаемна дасьвітка пахавала рабочага Цэсінскага, які нядаўна страляў з рэвалювера забіў дырэктара Відзэўскай мануфактуры. (Цэсінскі памёр ад рап, атрыманых ім у часе перастрэлкі з дырэктарам, які таксама ў яго атрылаў).

Ня глядзячы на ўжытыя паліцыйныя меры, вестка аб патаемным пахаванні Цэсінскага хутка дакацілася да рабочых кварталаў і выклікала вялікае абуреньне сярод рабочых. У розных канцох Лодзі на працягу дня былі арганізаваны тры дэманстрацыі, у якіх удзельнічалі многія трысячы рабочых. (ТАСС).

У Заходняй Беларусі роспуск рады ў горадні

ВІЛЬНЯ, 8. «Кур. Віл.» паведамае, што міністэрства ўнутраных спраў распустыла Гарадзенскую гарадскую раду і назначае на яе месца ўрадавага камісара. Прычына роспуску рады не пазначана.

«ВЕЧНАЯ ЗАБАСТОўКА»

ВІЛЬНЯ, 8. Забастоўка сталюроў у Слоіме, якая цягнуцца ўжо два тыдні, рэбіцца хронічнай. Рабочыя патрабуюць 45% павыльчэньня зарплат, гаспадары майстэрняў згаджаюцца толькі на 15%. У апошнія дні яны сьпінілі ўсякія перагаворы з рабочымі і паставілі працаваць у майстэрнях толькі сваімі сіламі. Кіраўнікі забастоўкі абвясцілі «вечную забастоўку». («К. Віл.»).

ЛЕКАўТ ГАРБАРОў У КРЫНКАХ

ВІЛЬНЯ, 6. У мястэчку Крынкі Гарадзенскай губэрні ўжо 6 тыдню працягваецца лекаўт гарбароў. Прадпрыемцы імкнунца зьнізіць заробковую плату рабочым. Але яны сустрэлі рашучы адпор і адзіны фронт з боку рабочых. Аднадушна рабочыя прымушае фабрыкантаў пайсьці на ўступкі. Адзін з фабрыкантаў ужо сьпініў лекаўт і заключыў дагавор з рабочымі, завадоліўшы ўсе іх патрабаваўшы.

НАЧНОЕ РАДЫЁ САВЕЦКІ ПРАТАКОЛ ПАДПІСАН 9-га ЛЮТАГА ПРАДСТАЎНІКАМІ СССР, ЭСТОНІЯ, ЛАТВІЯ, ПОЛЬШЧЫ І РУМЫНІЯ

МАСКВА, 9-га лютага ўвечары ў канфэрэнц-залі Наркамату Заможнага Спраў адбылося падпісаньне ўпоўнаважанымі п'яці краін: СССР — тав. Літвінавым, Эстоніі — Сэлья Маа, Латвіі — Озольсам, Польшчы — Патэкам і Румыніі — Давіла пратаколу аб датэрміновым уездзеньні ў дзелныя пакты Калёга.

Абвясціўшы ўрачыстае пасаджэньне з прычыны падпісаньня пратаколу адкрытым, тав. Літвінаў зьявінуўся да ўдзельнікаў падпісаньня пратаколу з прамоваю, у якой, між іншым, сказаў:

«Прапамова савецкага ўраду аб падпісанні пратаколу зьяўляецца толькі зьяўленьнем у доўгім ланцугу яго дамаганьня ў напрамку ўсесаюзнага міру, і ў прыватнасьці, міру на ўсходзе Эўропы. Ён (савецкі ўрад) лічыць найбольш сур'ёзнай гарантыяй міру разбраьненне, якое ён прапанаваў і прапанауе ўсім народам. Толькі разбраьненне зьяўляецца сапраўднай гарантыяй маральных і фэральных абавязкаў аб захаванні міру на міжнародных згодках.

Тая аналічнасьць, што сярод нас знаходзіцца у якасьці дэлегата, ня гадзіцца пратакол, прадстаўнікі дзяржаваў, з якою СССР ня мае нармальных дыпламатычных адносін і з якой у яго існуюць даўнішні, сур'ёзныя і нявырашаныя гэтым пратаколам споры, — зьяўляецца толькі дадатковым сьведчаньнем міралюбства СССР».

У заключэньне тав. Літвінаў выразіў надзею на хуткую ратыфікацыю пратаколу ўсімі яго ўдзельнікамі, зазначыўшы, што чым хутчэй будзе гэта ратыфікацыя мець месца, тым вышэй будзе значэньне пакту.

Потым з прамоваю выступіў польскі пасланьнік Патэк, які ўказаў, што нават тады, калі пакт Калёга войдзе ў моц, пратакол, які зараз падпісваецца, усё-ж ня страціць сваёй значэньня для развіцця найлепшых адносін паміж краінамі ўсходняй Эўропы.

Па сьмачэньні прамовы Патэка і прэзэрні паўнамоцтваў пратакол быў падпісаны ў парадку францускага альфабэту ўпоўнаважанымі Эстоніі, Латвіі, Польшчы, Румыніі і СССР.

Прамова тав. Віленстовіча

Прыводзімая лінія ЦК была правільнай і мне здаецца, што зноўдее поўнае адабраньне XII з'езду.

Я лічу, што гутаркі аб тым, што былінам ЦК несаячасова зьявінуў упалу на барацьбу з правым ухілам, ня маюць ніякіх падстаў.

Мы ведаем з практыкі, з жыцьця нашай арганізацыі, што калі рашуча ставіцца пытаньне аб контр-рэвалюцыйнай сутнасьці транкізму, выдзяляюцца такія таварышы, якія гата не ўсвадомілі, не перанарылі. Ёсць таму некаторыя з іх утойваць маўчань і не амагаюцца з траіцыямам. У гэтым уся сур'ёзнасць пытаньня.

Рэшткі транкізму часам у некаторых нашых слабых мясцох знаходзіць сабе месца і карані транкізму застаюцца. Наша завача выкарчавань гэтых карані транкізму.

Прадапошні пленум ЦК і ўсе ранейшыя дырэктывы ЦК, а таксама вынісаныя ЦК лініі прадстаўляюць па боку

турбінны нікулдышныя і пакуль іх раскачаць, завод вымушаны стацьці.

Гэтыя нехалопы прымушаюць нас яшчэ больш напрудзіць сваю энэргію і дабівацца яшчэ большага онтувіяму мас, каб узяць нашу тэхніку, пераабсталяваць нашы прадпрыемствы, падняць сельскую гаспадарку.

У галіне культурнай мы сапраўды маем адставаньне. У спой час тав. Ленія сказаў, што цэму і адсталася перамагчы цяжэй, чым Калчак і Дзянікіна. Гэта сапраўды так. Але перамагчы гэтую адсталасць мы павінны ва што-б там ні стала.

Ня трэба забываць неадахоўна ў жыцьці і работе нашата камсамолу. Трэба з вялікай рашучасьцю іх крытыкаваць, а з другога боку трэба з такой-жа рашучасьцю паставіць пытаньне на партыйнай лініі — у ачынках, раёнах і акругамак аб рэвалюцыйнай перамагчы, прывітаньні

Рэшткі транкізму часам у некаторых нашых слабых мясцох знаходзіць сабе месца і карані транкізму застаюцца. Наша завача выкарчавань гэтых карані транкізму.

Прадапошні пленум ЦК і ўсе ранейшыя дырэктывы ЦК, а таксама вынісаныя ЦК лініі прадстаўляюць па боку

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА АБГАВОРВАЕМ ПЫТАНЬНІ XII ЗЬЕЗДУ

Аб кантрольных органах у раённых партарганізацыях (У парадку абгаварэньня)

Высунутая тав. Копаховам ірананова XII зьезду КП(б)Б аб арганізацыі ў буйных раённых партарганізацыях кантрольных камісіяў («Зьвязла» № 27) засадоўвае ўвагі ў сэнсе пастаюўкі гэтага пытаньня.

Зусім бясспрэчнай зьяўляецца неабходнасць у буйных гарадзкіх арганізацыях мець якіясьці ячэйкі ці групы, якія б узялі на сябе кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня.

Кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня павінен быць уручаны ў першую чаргу перад прэзідэнтам.

Высунутая тав. Копаховам ірананова XII зьезду КП(б)Б аб арганізацыі ў буйных раённых партарганізацыях кантрольных камісіяў («Зьвязла» № 27) засадоўвае ўвагі ў сэнсе пастаюўкі гэтага пытаньня.

Зусім бясспрэчнай зьяўляецца неабходнасць у буйных гарадзкіх арганізацыях мець якіясьці ячэйкі ці групы, якія б узялі на сябе кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня.

Кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня павінен быць уручаны ў першую чаргу перад прэзідэнтам.

Высунутая тав. Копаховам ірананова XII зьезду КП(б)Б аб арганізацыі ў буйных раённых партарганізацыях кантрольных камісіяў («Зьвязла» № 27) засадоўвае ўвагі ў сэнсе пастаюўкі гэтага пытаньня.

Зусім бясспрэчнай зьяўляецца неабходнасць у буйных гарадзкіх арганізацыях мець якіясьці ячэйкі ці групы, якія б узялі на сябе кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня.

Кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня павінен быць уручаны ў першую чаргу перад прэзідэнтам.

Высунутая тав. Копаховам ірананова XII зьезду КП(б)Б аб арганізацыі ў буйных раённых партарганізацыях кантрольных камісіяў («Зьвязла» № 27) засадоўвае ўвагі ў сэнсе пастаюўкі гэтага пытаньня.

Зусім бясспрэчнай зьяўляецца неабходнасць у буйных гарадзкіх арганізацыях мець якіясьці ячэйкі ці групы, якія б узялі на сябе кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня.

Кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня павінен быць уручаны ў першую чаргу перад прэзідэнтам.

Высунутая тав. Копаховам ірананова XII зьезду КП(б)Б аб арганізацыі ў буйных раённых партарганізацыях кантрольных камісіяў («Зьвязла» № 27) засадоўвае ўвагі ў сэнсе пастаюўкі гэтага пытаньня.

Зусім бясспрэчнай зьяўляецца неабходнасць у буйных гарадзкіх арганізацыях мець якіясьці ячэйкі ці групы, якія б узялі на сябе кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня.

Кантроль за выкананьнем пастаюўкі гэтага пытаньня павінен быць уручаны ў першую чаргу перад прэзідэнтам.

галь гэта карані транспарту.

Прадапошні плануюць ЦК і ўсе раённыя дзяржкіны ЦК, а таксама палітдэп. ЦК які пасылаў па ўсіх адрэсках, а ўсёй рашучасцю зварачаючы ўвагу на бар'яры ў хіміі ад ліні партыі. Як відань, неадторна таварышч належным чынам не займаюцца гэтага.

Аб правам ухіла. Тут яшчэ ёсць таварышч у тым, што неадторна таварышч не разумеюць сутнасці правага ўхіла і каардынага выдзялення яго ў практычным жыцці, у сапраўднасці барацьбы з аддзяленнямі ад ліні партыі.

Тыя аддзяленні які маюцца, асабліва па вёсках, называюцца школьнымі. Пачынаюцца выдзяляць і п'яніста. Выдае так, што на першых засох ёсць «п'яніныя» адносіны з напамі, з поймаюцца выдзяляюцца вітаюцца, а потым партыя пагулае з імі ў карці, утварэцца сувязь, а потым вакоц партыя складоцца цэлая «шпія», якая старэцца гэтую сувязь выкарыстаць у сваіх інтарэсах.

Мы маем такія вышкі, калі ў камсамоле выступаюць актывісты і гавораць, што лінія партыі ў адносінах да сярэдняга асяродка няправільная, што калі ў далейшым у адносінах да сярэдняга будзе весціся такія лініі, дык сярэдняк загіне. Яго падтрымліваюць іншыя. Масца і п'яніна сярэдняка. Вязуюцца, у гэтым ёсць небяспека.

Аб гаспадарчым і культурным будаўніцтвам.

Тут таварышч, што сабекошт прадуцтва ў нас ня звыжаецца ў тых раз'мярах, якія ставіць партыя. Што гэтаму перашкаджае? Апрача нашай нікавай тэхнікі, гэтаму перашкаджае шэраг акалічнасцяў, якія павінны быць звышчаны. Часта рабочы мімаволі павінен прастояць на прадпрыемстве. Таварышч, што тут прысутнічаюць, звыжваюць, што на адным з нашых лепшых заводаў па паддзялках рэгулярна дзве гадзіны завод стаіць павінен стаіць, бо

у такой-жа рашу і паставіць пытаньне на партыйнай лініі— ачыінак, райломах і акругомах аб аб'яўшчэнні камсамоль парткіраўніцтвам.

Па пытанні беларусаў ЦК п'яніста праводзіць беларусаў і ёсць вялікія дасягненні. Зусім няправільным думкі аб тым, што як быццам беларусаў праводзіцца толькі па словах. Беларусізізія прыводзіцца п'яніста і пасылаюцца. Я лічу, што не арадуець гэтага, значыць імкнучыся аддзяляючы увагу ад сур'ёзнага пытаньня, ад сур'ёзнай пастаноўкі, якую дае ЦК. Я цалкам ігодзен з тэй устаноўкай у правядзенні беларусаў, якую даў тав. Гамарнік. Праўда, у адносінах да рабочых магчыма я тут крыху не да-слухаў або не ўваў фармулёўкі тав. Гамарніка, у якім сэнсе паставлена запатрабаваць да правядзення беларусаў сярод рабочых. Тав. Гамарнік сказаў так: мы рашуча павінны вымагаць усваення і аўладання беларускай мовай у радок нашай партыі. Аб рабочых тав. Гамарнік сказаў: работы можа гаварыць на гэтай мове, на якой ён жадае. (Гамарнік: Прымушэння ня можа быць, а мы павінны агітаваць, весці прапаганду).

Я лічу, што першая частка фармулёўкі зусім правільная, а другую трэба выказаць некалькі інакш. Прымушаць мы, вядома, не павінны, бо метадам прымусу мы поспехаў мець ня будзем, але іне здаецца, што мы павінны п'яніста сказаць рабочым, што яны павінны аўладаць беларускай мовай.

Тав. Гамарнік вязуюцца правільна даў характарыстыку нашай палітычнага становішча. З усёй паўноты і аскравасцю паставлены задачы ЦК(б) і правільна звострана пытаньне на падвышэнні якасці парткіраўніцтва. Правільнае правядзенне паставленых задач вабяспечыць даейшыя паспяховае сацыялістычнае будаўніцтва.

ДЗЕНЬНИК ЗЪЕЗДУ

5-ы дзень

9-га лютага амаль уоо ранішняя пасяджэнне ваяду далад тав. Калініна аб дзейнасці ЦКК КП(б)Б.

У канцы пасяджэння зъезд віталі дэлегатаў рабочых-металістаў г. Віцебску: тав. Гур'евіч—ад ваяду «Чырвоны Металісты» і тав. Садкін—ад фабрыкі «Прафінтэр».

Адказаў на прывітанні ад імя ваяду тав. Іванюў.

На вачэрнім пасяджэнні пачаліся спрэчкі па справаздачы ЦКК. Выступалі наступныя т. т.: Коршун (Ворша), Хацкевіч, Красільнікаў (Чырв. арм.), Мелешка (Віцебск), Галушкова (Вабруйшч.), Басін (Гомель), Мундава (Віцебск), Ніштымаў (Магілёў), Манарэвіч (Ворша), Дубіна (Менск), Апін, Гершман (Менск) і Бэйлін.

Затым зъезд заслухаў паведамленне тав. Сярбенты аб выхадзе ў свет першага тому 12-томнага выдання твораў У. І. Леніна на беларускай мове.

Зъезд сустраў гэта паведамленне апладысмантамі.

У канцы вачэрняга пасяджэння зъезд віталі дэлегатаў рабочых чырвонаштаннага заводу «Энергія» (тав. Голубеў) і чыгуначнікаў Менскага вузла (тав. Пуцьрыскі).

Адказнае слова дэлегатам сказаў ад імя зъяду тав. Хацкевіч.

Сёння—прапаг спрэчак па справаздачы ЦКК КП(б)Б.

рушыцца ў апраданага праза. Карэспандэнт гэту заяву важнай, бо інаходзіць ад блізкага прыцела Аманулі і агубікавана ў турскім афіцэзе. (ТАСС).

ЛЕНДАН, 8. Пашварскі марэспандэнт «Дэйлі Тэлеграф» паведамляе, што ў Карачы (Індыя) прыбылі паліцыя з Ірану 5 ангельскіх самалётаў, прыстасаваныя для перавозкі войск. (ТАСС).

ВЯЛІ ДЭ АБУРЭННЕ У ІНДЫ СУПРОЦЬ АНГЛІ

КАБУЛ, 8. Па вестках сярод мусульман Індыі пануе поўная ўпэўненасць у бліжэйшым перастане ангельскага ўраду да падзей у Афганістане. Гэта выклікае сярод мусульманскага насельніцтва Індыі вялікае абурэнне.

У звязку з гэтым, афіцыйныя англа-індыскія газеты ўсямерна прабуць давесці, што ангельскі ўрад ня мае ніякіх адносін да падзей у Афганістане і «захоўвае сама строі нейтралітэт». (ТАСС).

«РУКІ ПРЭЧ АД АУГАНІСТАНУ»

КАБУЛ, 8. Сярод мусульман Індыі разгортаецца шырокі рух у дапамогу Амануле. Рух гэты падтрымліваецца таксама і іншымі індыйскімі коламі. Па ўсёй Індыі адбываюцца мітынгі асабаваня Амануле. Шматлюдны мітынг, што адбыўся ў Пэшаўары з удзелам мусульман і індусаў, а таксама прадстаўнікоў пагранічных пляменьняў, паставіў лічыць Аманулу адзіным законным кіраўніком Афганістану.

Мусульманскія мітынгі ў Нагпур, належаюць пад лозунгам «Рукі прэч ад Афганістану», ухваліў рэзалюцыю, у якой ён паведамляе ангельскі ўрад, што сымпаты мусульман Індыі цягнуць на баку Аманулы, і патрабуе няўмешанна ў аўганскія справы.

Пагрэсуючы Індыйскія газеты прысьвячаюць шматлікія артыкулы Амануле, выхваляючы яго дзейнасць. (ТАСС).

абходнасць у буйных гарадзкіх улоўнаважаных у раёнах і ў нашых раёнах партарганізацыяў.

Толькі тут трэба арабіць рад агаворак. Трэба ўлічыць, напершае, тое, што раёныя кантрольныя камітэі арганізуюцца ў буйнейшых пралатарскіх партарганізацыях тыпу раёнаў Масквы, Леінграду і г. д. Ва ўмовах Беларсу, дзе раёныя арганізацыі налічаюцца звыш 2 тысяч членаў і кандыдатаў — ня больш 5 (Менск, Гомель, Віцебск, Магілёў, Вабруйск)—стварэнне самастойных кантрольных органаў партыі зьвялечца неапагодным з пункту погляду статычных палажэнняў.

З другога боку, у гэтай прапагове трэба арабіць напярэку. Тав. Конохаў

Ці патрэбны кантр. льныя камісіі пры гарадзкіх райкомах (У парадку абгаварэння)

Задача сыстэматычнага палітычнага кіраўніцтва гаспадарчым і палітычным жыццём раёну вымагае ад райкомаў партыі больш напружанай працы, сталай сувязі з ачыінамі і больш плянавага калектыўнага кіраўніцтва ўсімі пытаннямі працы партыйных ачыінак, прадпрыемстваў, устаноў і г. д.

Але, калі мы глянем, як гэта калектыўнае кіраўніцтва ажыццяўляецца, то ўбачым, што тут ёсць шмат недахопаў. Раёныя камітэты партыі падчас загрузаня вялікай колькасцю пытанняў, якія зьвязаны з працай АКК (праверка раёнаў)

Упоўнаважаныя АКК абіраюцца на райпарткафэрэнцыях і партарганізацыях з лікам звыш 1500 членаў і кандыдатаў. У гэтым выпадку ўпоўнаважаныя могуць быць вылучаны толькі ў гарадзкіх арганізацыях Менску, Віцебску і Гомелі. Пытанні парупшэнняў статыгу і праграмы, а таксама кам'юткі, разглядаюцца парттройкамі, у склад якіх, акрамя ўпоўнаважаных тымі-ж канфэрэнцыямі, абіраюцца два члены партыі. Абрамацы павінны мець партстаж ня менш пяцігадовага і павінны адпавідаць тым запатрабаваць, якія прад'яўляюцца членам КК у сэнсе партыйнай вытрыманасці. Члены парттроек працуюць па сумішчальнасці, све паставовы ўгадняюць з РК і робяць справаздачу перад парткафэрэнцыямі і партскодзімі. Сваю работу па разглядзе партыйных спраў парттройка пераважна праводзяць на масцох, па адкрытых сходках ачыінак, прыцягваючы

да больш 200 партыйцаў, трэба высуноць ўпоўнаважанага АКК, які павінен працаваць згодна палажэння, якое на гэты конт ёсць. Гэта аблегчыць працу сельскіх РК і АКК. Прычым, як парттройка, так і ўпоўнаважаны ніякага п'яніста апарату ня маюць.

Абагульняючы ўсё гэта, мы лічым неабходным, каб у рэзалюцыі ХІ зъяду КП(б)Б па дэкладу ЦКК быў уключан пункт такога зместу: «Улічваючы асаблівую важнасць сыстэматычнага штодзённага ачыінаў арганізацыі ад нягоднага элементу, разгрузкі РК і АКК—лічыць патрэбным на наступных раённых партыйных канфэрэнцыях абраць партыйныя тройкі ў тых раёнах, дзе налічваецца больш 1.000 партыйцаў, у тых раёнах, дзе налічваецца больш 200 партыйцаў, вылучыць ўпоўнаважаных АКК. Прычым, як парттройка, так і ўпоўнаважаны павінны быць бесп'яністымі. ЦКК распрацаваць апаведаныя дырэктывы па гэтым пытанні».

Мы лічым, што такі пункт у рэзалюцыі патрэбен таму, што арганізацыя партыйных троек і выдзеленыя ўпоўнаважаныя зьвялечца надзвычайна важным пытаннем.

Што-ж датычыць пытаньняў прыёму ў партыю, я лічу, што тав. Конохаў мае рацыю, калі ставіць пытаньне аб неабходнасці арганізацыі камісіі па прыёме ў партыю. Арганізацыя такіх камісіі дасць магчымасць больш шпаркаму афармленню прымаемых у партыю, а таксама разгрузкі райком. Прычым парадкаваць правядзення пастаноў камісіі, а таксама парадкаваць прыём 1, 2 і 3-га катэгорыі дасяць поўна высветлены ў артыкуле т. Конохава. Я лічу, што такое афармленне патрэбна правесці як мага хутчэй. Таму ў тэзісах ХІІ зъяду партыі па п'яністай рашу і рэгулявання арганізацыі трэба ўключыць пункт такога зместу: «З мэтай больш хутка афармлення прымаемых у партыю рабочых і разгрузкі раённых камітэтаў, лічыць патрэбным утварыць пры райкомах камісіі па прыёме ў партыю з аўтарытэтных таварышч прычым паставовы камісіі павінны задыярджацца райкомам. Прымаемых у партыю па 3-й кат. акрамя камісіі трэба яшчэ высветляць на пасяджэнні бюро РК».

Арганізацыя такіх камісіі дасць магчымасць раёнаму камітэту лепш кіраваць усім гаспадарчым палітычным жыццём раёну.

ЯК ЗМАГАЛАСЯ „ГРАМАДА“ ПАЖАРЫШЧА

(Успаміны Грамадаўца)

Вёска арганізавалася Грамада расла, але разорылася гурткоў, дэ-дэка алегласць ад павятовага камітэту (25-30 кілём.) дрэнна адбіва-лася на працы. У кожным гуртку адчувалася імкненне аб'яднацца ў гмінную арганізацыю, якая кіравала б работай гурткоў і прымала цесную сувязь з вышэйшымі кіраўнічымі арганізацыямі.

Некаторыя гурткі ўзялі на сябе ініцыятыву склаць гмінны сход для выбору камітэту; аб гэтым паліцыя паведамленне ў свой павітовы камітэт Грамады і просьбу аб дазволе (на сход) да староста.

Староста запягнуў з адказама аб дазволе, так што была згублена надзея на гэты дзень склацца сход. За 12 гадзін перад тым, на калі пісалі заяву аб сходе, прышло паведамленне ў пажарышчанкі гурток, што дазваляецца склацца гмінны сход на вызначаны тэрмін.

Атрымаўшы дазвол, гурток мабілі-ваваў усіх сваіх сяброў і навачор-кам панні паведамаць гурткі, каб выслаі дэлегатаў на гмінны сход. Хто пехаюч, хто на калі, ад вёскі да вёскі перадавалася вестка аб тым, што адбудзецца сход, у выніку чаго ўся гмінная арганізацыя велада, што сход адбудзецца ў вёсцы Пажарыш-чы а 3-й гадзіне.

З раніцы гурток вёскі Пажарышча рухтываўся да сходу: хлапцы сьця-валі эдзіні, масьцілі дамы, пр-

несці стол у гумно, а дзвучаты пры-браці велізінаў—фарбамі.

За гадзіны дзве перад тым, як меў распачацца сход, у вёску пры-ехаў камэндант паліцыі з думка паліцыянтамі. Ubачыўшы, што ўсё падрыхтавана да сходу, ён са здыў-леннем і сьмехам запытаў:

— Няўжо думаеце, што зьбіраецца сход?

— А чаму не—дазвол маем,—ад-казалі грамадаўцы.

— Дазвол, дык дазвол, але хто можа прысьці? Наколькі я ведаю, Грамада тэлефону ўласнага ня мае, а як інакш паведаміць? Не разумею.

— Жывое радыё,—жартуючы, ад-казалі гурткоўцы і, сьмяючыся, раз-ыходзіліся па катах падлікавацца.

Не прайшло і гадзіны, як пачалі зьбірацца і зьяжджана дэлегаты, а да назначанага часу сабралася звыш 200 асоб. Адкрыўся сход. Камэн-дант сядзеў спачатку блізка каля стала, але, як пачалі гаварыць гра-мадаўцы ў сваіх выступленьнях аб зьдзеках улады, запусьціўся ў кут, каб не маволіць вачэй.

У сваіх выступленьнях грамадаў-цы расказвалі аб усіх крыўдах, якія церпіць парцоўны народ ад абшар-нікаў, кулакоў, асаднікаў, паліцыі і г. д. Гаварылі аб школах на роднай мове, падатках, безьяемстве, бес-прапоўі, голадзе і шмат інш. бяляч-ках. Усе падкрэсьлівалі патрэбу шчыльнай арганізавацца беднаце, каб абараняць свае інтарэсы, каб агульнямі сіламі пазбавіцца ад па-скага яра.

Сход запягнуўся да позняга ча-су. Калі скончыўся сход, усе дэле-гаты ўсталі, пазымілі шапкі і за-спыявалі «Ад веку мы спалі».

яго штурхнулі ў бок. Ён зара-жа-скінуў шапку і стаў на «бачнасць» і так аслупінеў са страху, што калі ўжо скончылі пець і ўсе павалодзвалі шапкі, ён стаў пі жывы, ні мёрт-вы з шапкай у руцэ, пакуль яго зноў ня штурхнулі і сказалі «па-даець шапку».

Гурткоўцы балдэра разыходзіліся па катах, спадзяючыся на яшчэ большы ўздым сваёй працы.

Нанава абраны камітэт Грамады Гарадзкоўскай гміны распачаў сваю працу.

ДУБРОВЫ

Вялікія батракі, якія выкінулі з маёнткаў Дубровы і Адамары аб-шарніка Ваньковіча (частка зямлі аддана асаднікам), былі ініцыятар-амі ў нашай ваколіцы арганізацыі гурткоў Грамады. Батракі агаворы-ліся з высокай беднотай, збіралі сходы, чыталі праграму і правілы, як трэба арганізаваць гурткі, рас-паўсюджвалі літаратуру.

Так, у нашай вёсцы Дубровы імі-ж (батракамі) быў заснаваны гурток, які шырока разгарнуў сваю працу, ня гледзячы на зьязду агітатцы папа Красюка, кулакоў, асаднікаў і польскай інтэлігенцыі. Поп Красюк закідаў да сябе «верхніх хрыстан», якіх паловаў пеклаам, калі яны ад-важацца ўступіць у Грамаду; на-адварот раіў уступаць у «Прасьве-ту» (Паўлюкевічкая арганізацыя), на што даваў сваё благаслаўленне. Калі каму здарылася мець з палом Кра-сюком якую-небудзь справу, то гэта было цэлым няшчасьнем. Дастаць мэтрыні, пахаваць, уоцьць пляю-б, сьробіны, выдача апіні моладзі,

якая ехала вучыцца,—пры ўсіх вы-падках «айцец духоўных» змушаў ад-маўляцца ад Грамады, а быць «хрысьцілінам».

Кулакі і асаднікі палохалі бедна-ту, кажучы:

«Куды вы лезеце? Каго слухаеце? Паслоў, бальшавіцкі агітатараў, іх не арыштуць, яны недачыкальны, а вас дурнаў запруць у турму і бу-дзецце гіць, а дома сям'я прападзе з голаду».

Паліцыя не заставалася бяздзей-най, а правадзіла ў жыццё запало-ханьні сваіх хлэбадаўцаў—аб-шарнікаў і кулакоў. Акрамя арыш-таў за «непагольнасьці» сходы, на гра-мадаўцаў пісалі пратаколы: за не-чыстату на дварэ, за сабак, за дош-чачку, і шмат інш. Вышкі—штрафы і арышты.

Аднак, запалохаць і затрымаць хвало прапоўных не маглі, і на да-памогу прышоў правакатар.

Так, у грамадаўскім руху актыўны ўдзел прымала бяднічка Ганна, якая працавала работніцай (дзёўкай) у ку-лака; апошні, як дападеўся, што Ганна грамадаўка, прагнаў я працы.

Дзвучына, звольненая з працы, яшчэ з большым запалам узялася за працу, матарыльна яе падтрымліва-лі грамадаўцы сваёй ваколіцы.

І вось чорная ззяра агаварылася засадзіць актыўных грамадаўцаў у турму. З гэтай мэтай сын кулака пачаў завідаваць да Ганны і велмы хутка пачаў прыходзіць да яе кожны вечаар, каб супольна з ёй кадзіць на сходы, чытаць газеты і г. д. Ня будучы яшчэ грамадаўцам, ён з ахротай браўся за ўсялякую работу, каб заваляваць да сябе давер'я гур-ткоўцаў. Грамадаўцы бачылі, што ён нібы нічога ня мае сувольнага з ін-шымі кулацкімі сынамі, парашалі прымаць яго ў Грамаду.

Будаўнічы сэзон--пад пагрозай

Зацверджаных праектаў няма. Зрываецца кампанія па загатоўцы будаўнічых матар'ялаў. Сродкі на пабудову школ адпушчаны, а Наркамасветы яшчэ на ведае, дзе іх будаваць

Учора ў Камітэце па справах будаўніцтва пры СНК БССР адбылася нарада, на якой быў заслушан даклад Гандальстрою і Наркамасветы аб падрыхтоўцы да будаўнічага сэзону. Гандальстрой у бягучым годзе павінен выканаць будаўнічыя работы на 2.600.000 рублёў, з якіх паўтара мільёны рублёў будуць затрачаны на сканчэнне будаўніцтва, пачатага яшчэ летась.

Высьвятляецца, што да гэтага часу яшчэ няма праектаў цэнтральнага апышчэння на пабудову 70-кватэрнага дому камгасу і інстытуту фізічных металаў лічэння, якія яшчэ летась пачаты Гандальстроем. Напрадстаўленне гэтых праектаў пагражае тым, што дамы, якія будуць заношаны пабудоваю ў бягучым годзе, без цэнтральнага апышчэння ня змогуць экспloatавацца і на працягу цэлага году будуць разбурацца.

Што датычыць будаўніцтва 1929 году, дык праектаў на яго дагэтуль яшчэ няма. Так, няма праектаў на пабудову трамвайнага парку, і дому камгасу на 56 кватэр. Няма таксама праектаў на пабудову цэнтральнай базы Вольдляржбанкі (коштам 300 тысяч рублёў). Вучасткі для пабудовы гэтай базы таксама яшчэ не намечаны. Да гэтага часу вядучы перагаворы з Дзяржбанкам і поштамі аб намечаных ім пабудовах, але дагаворы яшчэ не заключаны.

Яшчэ горш стаяць справы ў будаўніцтвом Наркамасветы. Агульная

сума будаўніцтва Наркамасветы ў бягучым годзе складае 3.318.000 рублёў, з якіх на пабудову клінік 1.100.000 руб., бібліятэкі—600.000 руб., сканчэння пачатых пабудов універсітэцкага гарадка — 1.300.000 руб. і іншыя больш дробныя пабудовы.

З дакладу прадастаўніка Наркамасветы выявілася, што для пабудовы клінік маюцца толькі эскізыныя праекты. Паўнага месца пад клінікі дагэтуль ня вызначана, у выніку чаго аб падрыхтоўцы да будаўніцтва, аб падвозе будаўнічых матар'ялаў да месца пабудовы ня можа быць і гутаркі. Што датычыць бібліятэкі, дык, інакш на думцы прадастаўніка Наркамасветы, пабудова яе ў бягучым годзе ўжо немагчыма.

На мясцовым бюджэце на будаўніцтва школ і налітасьеустановаў у раёнах адпушчана 1.978.000 руб. Але па пытаньне членаў будаўнічага камітэту, колькі школ і дзе імёна павінны быць пабудаваны ў бягучым годзе, прадастаўнік Наркамасветы ня можа даць адказу.

Такім чынам, мы бачым, што Наркамасветы ў адносінах падрыхтоўкі да будаўнічага сэзону нічога не зрабіў.

Ясна, што такія чыноўніцкія адносіны да важнейшага мерапрыемства з боку бюракрату ў розных устаноў ставіць пад пагрозу выкананьне дырэктыву ўраду ад 15 проц. зьніжэньні сабекошту будаўніцтва.

УВАГА ДВУХТЫДНЁВІКУ АШЧАДНАСЬЦІ

Усе ўстановы павінны прыняць актыўны ўдзел у правядзеньні двухтыднёва ашчаднасьці

Дырэктыву ўраду аб выкананьні 75 проц. гадавых кантрольных лічбаў праз 2-х тыднёвік ашчаднасьці трэба сумленна выканаць

Ліст старшыні СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕДА

Усім кіраўніком цэнтральных савецкіх і гаспадарчых устаноў, старшым акруговых і раённых выканаўчых камітэтаў

Мы ўстаўнілі ў паласу шырокага нацыянальна-будаўнічага і сацыялістычнага ўраду і народнай гаспадаркі на базе новых тэхнічных дасягненьняў. Пра тым часе ажыццяўляючы асабліва індустріялізацыю краіны, перабудова савецкай гаспадаркі на сацыялістычных падставах (калектывізацыя і вытворчае коаперываньне), правядзеньне ў ёй агульнай рэвалюцыі, утрыманьне сацыялістычнай гаспадаркі на шырокім народна-гаспадарчага будаўніцтва, — патрабуем самай выразнай і ваарунай працы ўсёго нашага апарату і мабільнасьці ўсёй савецкай грамадзямці. Адным з найважнейшых сродкаў мабільна-гаспадарчага будаўніцтва зьяўляецца выдатнае ўдзяленьне сродкаў шырокай працоўнай масы, у прыватнасьці праз укладаньне іх у агульны гаспадарчы знарок.

Асабліва пралатарскіх мас гораду. У той-жа час трэба адзначыць, што сродкі сьвязнасьці яшчэ зусім мала ўважаны ў сьстэму дзяржаўнага кредыту. Аб гэтым сьведчыць і ільшчэнасьць сродкаў, акумуляваных нашымі краёвымі і нацыянальнымі ўстановамі; асабліва іскраўнае падваржэньне гэтага мы бачым на становішчы агульнай справы. Усяго па БССР укладзена ашчадных касак каля 8 мільянаў рублёў, з якіх больш за 30 проц. належыць юрыдычным асобам. Укладчыкаў у ашчадных касках БССР усяго 125 тысяч, прычым лік укладчыкаў склаў склаўся толькі 2,6 проц. агульнага ліку сьвязнасьці гаспадаркі.

У горадзе мы таксама маем недастатковы ашчэ адбор пачынаючы насельніцтва (20 проц. агульнага ліку членаў савою).

На гледзчы на паказаныя дырэктыву ЦК УсеК(11) і ЦК К(11)Б была іскраўна падкрэслена задача ўмацаваньня ашчаднай справы.

Для ўмацаваньня ашчаднай справы і стварэньня спрыяльных умоў для разьвіцьця ўраду БССР паставілі прынцыпальнае выдзяленьне сродкаў на ашчаднасьці. Для гэтага мы маем неабходнае эканамічныя аб'ектыўныя ўмовы і выдатнае падваржэньне пляну, у галіне зарплатаў мы атрымліваем дыямэтральна процілеглы вынік. Намінальная зарплата ў дзень за кастрычнік дала рост супроць сярэдня-месячнай за 1927-29 г. на 9,9 проц. Даныя аб лістападаў-

Выкарчваем карэньні вытворчай расхлябанасьці

падзеньне прадукцыйнасьці, прагуды, нядбайныя адносіны да працы — НЕ СУСТРАКАЮЦЬ НАЛЕЖНАГА АДПОРУ З БОКУ ЗАВОДЗКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ

Аздаравіць працоўны рэжым--баявая здача рабочай грамадзкасьці

Прыцягнуць увагу савецкай грамадзкасьці

Народна-гаспадарчая абстаноўка бягучага году ўласна дзактуе неабходнасьць рашучага напівку ў справе зьніжэньня сабекошту прамысловай прадукцыі. Запрактаванае 7-мі проц. зьніжэньне сабекошту прадастаўляе сабой, бязумоўна, труднейшую задачу, якая патрабуе для свайго вырашэньня аялікіх намаганьняў і вялізнага напружаньня ўсяго вытворчага апарату прамысловасьці ад яе камандных кадраў да масы рэдавых рабочых.

Больш таго, гэтая задача можа быць вырашана толькі пры тэй умове, калі ўся савецкая грамадзкасьць паставіць гэту справу ў цэнтры свайго увагі.

Вучот не на належнай вышыні

У сучасны момант ужо ёсьць падзеньні даныя аб рабоце нашай рэспубліканскай прамысловасьці за першы квартал бягучага гаспадарчага году. З гэтых даных мы можам судзіць, як выконваецца гаспадарчы плян на 1928-29 г. на адным з адказнейшых вучасткаў Беларускае народнае гаспадаркі. На жаль, стан вучоту не знаходзіцца яшчэ на такой вышыні, каб мы маглі атрымаць просты адказ—як абстаіць справа ў галіне зьніжэньня сабекошту.

Гэты вылікі мінус у рабоце прамысловасьці, напёўна, пераходзіць

сваячасоваму правядзеньню патрэбных мер па забеспячэньні выкараньня дырэктывы—зніжэньне ва што-б там ні стала сабекошт ня менш, чым на 7 проц. Савецкая грамадзкасьць мае права прад'явіць патрабаваньне апарату ВСНГБ, трэстаў і прамысловых прадпрыемстваў, даваць сваячасоваю і правільную інфармацыю аб спраўным выкананьні пляну ў адносінах сабекошту і аб плянах, што намячаюцца ў гэтай галіне. Невыкананьне гэтай абавязковай умовы паралізуе эффект масавых умоў і энэргію ўсяго тэла пралатарскага калектыву, які кроўна зашчаўлен у справе зьніжэньня сабекошту.

Рост прадукцыйнасьці працы адстае ад росту зарплатаў

Але і незалежна ад гэтага мы ўсё-ж прымушаны зарас кваліфікаваць становішча ў галіне сабекошту, які яўна пагражае, яков патрабуе найбольш увагі з боку самых шырокіх колаў нашае грамадзкасьці.

Вядома, якую значную ролю ў вытворчасці грае зарплата, прыпадаючы на адзін прадукцыйны або, інакш кажучы, суадносны паміж рухам прадукцыйнасьці працы і заробатнай платай. Выкананьне дырэктывы аб 7 проц. зьніжэньні сабекошту ў большай меры ўспраецца іменна ў гэтых аments. Прыняў па гэтых лінійках надзіхна адлюстравуся-б на невыкананьні заданьня аб зьніжэньні сабекошту.

Аб чым-жа ўсё-ж такі гавораць даныя за першы квартал?

Валавал выпрацоўка аднаго рабочага ў дзень, г. зн. казальнік, які характарызуе прадукцыйнасьць працы, дала рост супроць нікага фароўна 1-га кварталу мінулага года на 14,2 проц., а супроць сярэдняга ўроўню за ўвесь 1927-28 г.—усяго толькі на 5,2 проц., прычым адстаўшы ад плянавых лічбаў. Асабліва рэзка выдзяляецца копкае становішча дынамікаў прадукцыйнасьці працы, калі правесці параўнаньне 1 кварталу 1928-29 г. з аляоньні чвэрткаў 1927-28 г. якое паказвае зьніжэньне прадукцыйнасьці на 1,1 проц.

У той час, як па ліні прадукцыйнасьці працы мы маем неспраўднае эканамічныя аб'ектыўныя ўмовы і выдатнае падваржэньне пляну, у галіне зарплатаў мы атрымліваем дыямэтральна процілеглы вынік. Намінальная зарплата ў дзень за кастрычнік дала рост супроць сярэдня-месячнай за 1927-29 г. на 9,9 проц. Даныя аб лістападаў-

скай зарплате выкрываюць ужо павялічэньне параўнаўчага з тэй-жа сярэдня-месячнай ле велічынёў ўжо на 11,9 проц. Такім чынам, абсалютны ўзровень зарплатаў ў самым пачатку гаспадарчага году аказваецца ўжо вышэй намечанага сярэдняга ле разьмеру на 8 проц. супроць мінулага году).

Гэтыя лічбовыя паказальнікі павінны прыцягнуць да сябе самую сур'езную ўвагу, дзакучычы будучаму яшчэ механічнаму ўздыму зарплатаў ў некаторых галінах, ня кажучы ўжо аб магчымасьці далейшага ле росту ў аьвязку з ростам прадукцыйнасьці працы.

Калі супаставіць кастрычнікавую і лістападаўскую зарплату ў бягучым годзе з адпаведным ле ўроўнем у мінулым годзе, дык мы ўбачым, што гадавы тэмп ле росту ідзе на ўроўню амаль 19 проц. у той час, як прадукцыйнасьць працы вырастае толькі на 14 проц. Расшыфроўка гэтых лічбаў а неабвернай выдатнасьці сьведчыць ня толькі аб тым, што першы квартал прышоў на лініі якасных паказальнікаў істотнае недэвікананьне плянавых заданьняў, але—гэта асабліва трэба падкрэсьліць—што зарплата пачула што ў сваім руху выпарадзіла прадукцыйнасьць працы—становішча, з якім трэба павесці самую актыўную барадбу.

У галіне зьніжэньня сабекошту няма патрэбнага зруху

Ходь у даны момант няма яшчэ простых даных аб руху сабекошту, аднак, паданыя лічбовыя даныя самі па сабе выстарчальны для таго, каб з уойі вострасьцю сыгналізаваць, што ў галіне зьніжэньня сабекошту мы ня маем яшчэ патрэбнага зруху, які забяспечвае выкананьне ўдарнай задачы бягучага гаспадарчага году.

У чым асноўнай прычына недавальнасьці становішча на фронце зьніжэньня сабекошту?

Ані не недадэпэьваючы значэньня так званых аб'ектыўных фактараў, якіх, бязумоўна, улічваецца на напружанасьць выданьня дырэктывы аб 7 проц. зьніжэньні выдаткаў вытворчасці, мы тым ня менш з уойі рашучасьцю павінны падкрэсьліць, што зусім не аляоньне месца тут належыць акалічэньням суб'ектыўнага парадку. Гэтыя акалічэньні заклячаюцца ў невыстарчальнай разьварушанасьці ў кампаніі па зьніжэньне сабекошту, за павышэньне

працоўнай дысцыпліны і за зьніжэньне ўсіх перашкодаў на шляху выкананьня гэтай адказнай дырэктывы.

Аслабленьне працоўнай дысцыпліны

Спраўды, аб чым могуць гаварыць зьявы зьніжэньня працоўнай дысцыпліны, якія набываюць на радзе фабрык і заводаў пагражаючы разьмеры, калі не аб выстарчальнай актыўнасьці ў справе разьгортваньня мерапрыемстваў па павышэньні прадукцыйнасьці працы.

Разьмеры прагуды, усё больш частыя факты нядбайных, а ў некаторых мясцох проста алячынных адносін да абсталяваньня, няпоўнае ўшчыльнэньне работага дня і г. д.—усе гэтыя цёмныя бакі вытворчага жыцьця прамысловасьці не сустракаюць яшчэ адпаведнага процідзейнаваньня пад лбаўтам адараўленьня працоўных прапэсаў.

Яшчэ мошны, як відаць, дзе-ні-дэ бясхлопатнага разьлікі на аўтаматычнаю, так сказаць, магчымасьць выкананьня заданьня аб зьніжэньні сабекошту, без дадатковых намаганьняў у гэтым кірунку. Ня ўсёды яшчэ ўзьважана палітычнае і экспалітычнае значэньне пастаўленай на бягучы год важнейшай праблемы прамысловасьці.

Пачнем вытворчую пераклічку

Карацей кажучы, да апошняга часу вакол пытаньня аб зьніжэньні сабекошту ня створана яшчэ патрэбная грамадзкая атмасфера, а кампанія не разгартвалася яшчэ досыць шырокім фронтам.

Трэба, перш за ўсё, заклікаць да жыцьця актыўнасьці саміх рабочых мас. Фабрыкі і заводы павінны ўступіць у паласу сацыялістычнага спаборніцтва ў пытаньні зьніжэньня сабекошту. Замест «подстагнавацца» у капіталістычных краінах конкурэнцыі—спаборніцтва пад лбаўтам—што лепш выконвае гаспадарчы плян.

Сыстэма выклікаў, шырокай пераклічкі вытворчых прадпрыемстваў павінна прысьці на службу гэтай задачы.

Увесь апарат прамысловасьці разам з прафэсійнальнымі саюзамі і з шырокімі рабочымі масамі, а інакшчэрна-тэхнічнымі кадрамі павінны з творчым удэьмам падцягнуць адстаўчы фронт і дабіцца зьніжэньня сабекошту на 7 проц.

А. ШЭЯНІН.

Рост выдаткаў на заводах Мэталэтрэсту

Вядомае рэч, што выкараньне дырэктывы партыі і ўраду аб зьніжэньні сабекошту прадукцыі цесна зьвязана са скарачэньнем адміністрацыйна-кіраўнічых (агульна-вядзкіх) выдаткаў у прамысловасьці. Заведзнікі прафарганізацыі партыі павінны былі-б прысваць рабочыя масы да кантролю і правядзеньня гэтай важнейшай справы. Але ў справе гэта нятак.

Вось на заводах Белмэталэтрэсту каштарысы абгаварваліся—і даволі дрэнна абгаварваліся—амаль што выключна вытворчымі камісіямі, без патрэбнага ўдзелу рабочай масы. І ў выніку гэтага на некаторых заводах нагладзецца рост выдаткаў замест зьніжэньня іх.

На «першае месца» трэба паставіць завод «Камунар» (які арганізавана трох невялічкіх менскіх заводаў). Разгледзеўшы каштарысы заводу, і створчач камісія прызнала патрэбны скараціць пасаду намесніка дырэктара, памешчыць паг'ёмны на 300 руб. і зарплату тэхнічнага персаналу на 600 руб. З астатнімі выдаткамі камісія згадзілася, не заўважышы яўна лішніх выдаткаў. Перш за ўсё кідаецца ў вочы тое, што завод «Камунар» мае ўласны легкавы аўтамабіль, на ўтрыманьне якога па каштарысе значыцца яшчэ быццам скромная лічба ў 700 руб. Але гэта толькі выдаткі на бензін, бо шофёр лічыцца рабочым, і рамонт аўтамабіля праходзіць па цэлавых выдатках. У Беларусі, у прыватнасьці ў Менску, ёсьць больш буйныя прадпрыемствы, аднак, ніводнае з іх не карыстаецца ўласным аўта, бо значна таней абходзіцца аўтабусамі і наёмнымі фурманкамі.

Гэта камісія таксама прайшла міма выдаткаў у 800 руб. на камандна-роўні, у той час, як завод і трэст знаходзіцца ў Менску.

Аб другім менскім заводзе «Энэргія» мы маем толькі весткі аб тым, што заўком, разгледзеўшы каштарысы, прызнаў прадутледжаньні ім выдаткі «рэальнымі».

А вось вытворчач камісія заводу «Чырвоны Мэталіст» у Віцебску па дакладзе дырэктара—пункт за пунктам агадзілася з яго прапановамі па каштарысе і нарэшце паставіла: «лічыць, што каштарыс не перапалячана, а таму яго зацвердзіць бяз зьмян».

Больш сьвяздомая аказалася вытворчач камісія Рэчыцкага камбінату, якая разгледзеўшы каштарысы і гэты год, прапрабала яго скарачэньня. Выдалы камісія абгаварвалі ад потым на вытворчай нарадзе.

Таксама правільна падыйшла да пытаньня вытворчач камісія на заводзе «Пралатары» (Гомель), якая прызнала магчымым скараціць рад пасад (намесніка галоўбуху, намесніка агента дэпазавода). На другім Гомельскім заводзе «Рухавік Равалюцыі» вытворчач камісія ўжо горш разгледзіла каштарысы і абмежавалася толькі скарачэньнем аднаго паста прамілішчы.

Наогул, усё заводы Белмэталэтрэсту мёркавалі павялічыць амаль у два разы выдаткі на тэхнічны апарат. Але ніхто, у тым ліку і вытворчач камісія не падумалі аб тым, ці можна будзе ў адзін год знайсці столькі персаналу і ці патрэбны такі рост яго. ВСНГБ прышлося і тут намяніць апарат заводу.

Аб чым гавораць усё гэтыя факты?—Яны гавораць аб тым, што зьніжэньне часткі лішніх прафарганізацыйных выдаткаў мэталістычна фармальна адносіцца да зьніжэньня алячынна-кіраўнічых выдаткаў, але не да зьніжэньня сабекошту.

ХЛОРОДОНТ

удаляет неприятный запах изо рта и уничтожает некрасивый налет на зубах

„ВРАЧУ, ИСЦЕЛИСЯ САМ“

(Інтэр'ю з некалькімі маладымі грамадзянкамі нашай рэспублікі)

Група даччынак ад 10-ці да 15-ці год акружыла мяне цесна паўколам і дэдаваліся, што я прачуў у рэдакцыйнай газэце, напэраіла напісаць

лічба (1) час. Ну, так, ідзеш да яго чаго зашчытаць, дык ён кажа: «чаго ты да мяне ідзашч штатца?» Вам зьявіцца час».

дзаччынам рабіць практыкаваньні ў трусках да пяску, бяз кофтач... А ў нас ёсьць зусім дарослыя—16-ці год. Ці-ж ён можа прымушаць? Ну, гэтаму 25 год.

агульнае мастацтва і пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях. Паслядоўна рэалізацыя другой п'яцігадовай планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

5-гадовае планавы пераважнае ў індустрыялізацыі краіны спрымае інавацыі і таму неабходна павялічыць на ўдзяванні рабочых аб'яднанняў і насады іх у дзяржаўныя і прамысловыя ўстановах і грамадзянскіх арганізацыях.

Больш увагі да прапаноў рабочых

Змест дзеловага адказу—ляжка

В студзеня г.г. заводзіраўніцтва Добраўскай фабрыкі «Герой працы» паставіла спыніць адну папярэвую машыну для капітальнага рамонту месяцаў на два ці больш. Перад спыненнем паставілі пытаньне на пленуме фабкому. Што датычыць рабочай грамадзянскай, дык ні на дзеловам сходзе, ні на вытворчай нарадзе гэта пытаньне не ставілася. Заводзіраўніцтва паставіла, а фабком дапамог сфармуляваць прапанову і вынесці на сход аднаго з іх пакамаў. Прапаноў рабочым і работніцамі не спадабалася. Яна заключалася ў тым, што ў аб'язку са спыненнем папярэвай машыны, чалавек каля 500 будуць працаваць чатыры дні ў тыдзень. Але яна гэта рабочым не спадабалася. Не спадабалася тое, што такое важнае пытаньне вырашылі без удзелу рабочых.

Возьмем другі факт. Наводзім рабочыя ведае, што робіцца з будаўніцтвам на фабрыцы. Нашым інжынерам і тэхнікам завадзіраў пераносілі вылікі каландры ў навава адрамантаванае памішальнае. Памішальнае было пабудавана па зарысаваным і плане, правялі параўнальныя і падрыхтавалі чорнарабочыя да пераносі каландраў. Але аказалася, што каландры даўжэй і вышэй сталі міліметраў на 300. Запрачаліся паміж сабой будаўнікі, адзін кажа, што памішальнае абсталена правільна, паводле чарцяжа, а іншы кажа, што памішальнае зроблена не па чарцяжы. Да гэтага часу відаватага ня знойдуць а каландры два тыдні, як ужо вышлі са строю і ляжаць у разваленым відзе.

рапрыемства на рацыяналізацыі, а прапаноў кантрольнай камісіі былі прыняты аднагалосна. Вынікі рацыяналізацыі, якая пайшла ад рабочых, ад варштату—ужо ёсць. Рукі існы, якія ідуць у друкарню, ужо не нагадваюць малюнкаў мастакоў-экспрэсіяністаў, наборшчыкі ня блукаюць з жахам у вачох у лесу аўтарскіх і стыльрэдактарскіх выкрутаў і, мабыць менш пунжаць моцны слоў па адрасе канцэраў і станцый. Калі прапаноў кантрольнай камісіі і рабочых будуць нацкама правядзены ў жыццё, гэта дасць добры эканамічны эфект.

Кантрольная камісія прадуе дэлеі, ігнавава рэвізуючы пэх за цэхаў. Самы факт рэвізіі прымушае ўсіх мацней узяцца за самадyscyпліну.

Рацыяналізацыя ад варштату

Часовае кантрольнае камісія ў 1-й друкарні

У Бельдзяржвыдавцтвае шмат разоў пачыналася праца па рацыяналізацыі вытворчасці, каб палепшыць якасць прадукцыі, паскорыць выхад кніг у друкарню і пералітых, патапіць кошт гэтых кніг. Нарды, сходы, спрэчкі, пратаколы, камісіі, рабочыя пацёркі і тройкі... А праз месяц-другі рацыяналізацкую працу засыпіла, зацірала бягучая праца, імгнэ спадаў да наступнай «кампаніі».

Некаторыя рукапісы трапілі ў друкарню да тако размаляванымі рознакаляровымі алоўкамі і атрымалі, што наборшчык губляўся ў гэтым лесу аўтарскіх, стылістычных і карэктарскіх направак, а ў выніку кошт карэктур перавышчы кошт самага набору! Атрымлівалася не патаненне, а падаражанне прадукцыі больш, як на 100 процантаў! Здарыліся выпадкі, што з-за нехайнага рукапісу ўся праца наборшчыкаў ішла ў пустую, бо ўвесь зроблены набор треба было разбіраць (напр., набор твораў Леніна) і пачынаць усё спачатку. Стыльрэдакцыя грашыла тым, што не ўгадвала направак з аўтарамі, а гэтыя апошнія ў апошняй карэктурцы выпраўлялі ўсё пастарому, а адгугуль—новая праўка, ватрымка шрыфта, прастой, страта грошай, часу і рабочае сілы.

Глушыцелі беларусізацыі на Заходніх чыгунках

Беларусізацыя ў Гомельскім вузле Заходніх чыгункаў праводзіцца надзвычайна павольным тэмпам. Большасць служачых ня ведае мовы. Праўленьне чыгункі і праф-арганізацыі нікога ня робяць у справе беларусізацыі. Рад адказных працаўнікоў вяржа адносіцца да дырэктыў аб беларусізацыі

Гомельская акруговае надкамісія правярае веды беламоўны супрацоўнікаў Гомельскага чыгуначнага вузла. Беларусізацыя апарату пачала праводзіцца ўліку 1927 г. Але да гэтага часу мала што зроблена. Праўленьне Заходніх чыгункаў зусім ня цікавілася выкананнем дырэктыў аб беларусізацыі. Начальнікі служб адмаўляліся адказаць за беларусізацыю апарату. Нічога не рабіў і Учпрафсоюз, ён нават ня даў адпаведных дырэктыў мясцомам чыгункі.

У выніку гэтых адносін да беларусізацыі ў апарате праўлення чыгункі ведаюць мову 28 проц. супрацоўнікаў. На станцыі Гомель-гаварна вывучылі мову толькі 10 проц.; у апарате Гомель-сартыроўная і спажывецкага таварыства толькі зараз пачалі вывучаць мову.

Учора здбылося пасяджэнне акадэмічнай рады Беларускай Акадэміі Навук, на якім з інфармацыі аб выніках выбараў ва Усесаюзнаю Акадэмію Навук выступіў нязьменны сакратар Беларускай Акадэміі Навук Ластоўскі.

Акадэмік Ластоўскі завострыў увагу рады на факт забалатыроўні агупным сходам Акадэміі Навук СССР кандыдатур таварышоў Дзюбына, Лукіна і Фрычэ.

1) Факт абалатыравання т. т. Дзюбына, Лукіна і Фрычэ, высуутых на годнасьць акадэміі ў уоба навуковай савецкай грамадзянскай і абраны аддэлі Акадэміі, сьведчыць аб тым, што Акадэмія Навук СССР уоб ішчэ знаходзіцца ва ўладзе рэакцыйных традыцый і мастага абмаванасці.

Што выявілася на гэтых сходах? Паспершае, што аўтары, за самым маленькім выключэннем, абсалютна не ведаюць з працэсамі друку і таму здаюць свае рукапісы зусім «сырымі», нягоднымі для набору. Па-

Кантрольная камісія і рабочыя адзначылі ўсё, пават самыя дробныя хібы ў працы редакцыйна-выдавцкага апарату выдавцтва. У дыскусіі выявіліся канкрэтныя ме-

Начальнік службы цягі Сьнягіроў у той час, калі супрацоўнікі абшарвалі пытаньне някошт арганізацыі гурткаў беламоў, проста заявіў: «Дарэмная трата часу для вывучэння ідышскай мовы». Начальнік камерцыйнае часткі Успеніч на коліным кроку высмейваў беламоў і катэгорычна адмовіўся яе вывучаць.

Ад рэдакцыі: Нас здзіўляе пастава Гомельскай акруговай надкамісіі. Здаецца, што найбольшую адказнасьць за вяржэнне адносін да беларусізацыі павінны несці начальнікі служб, якія даюць дрэнны прыклад супрацоўнікам і аблэкуцца на беламоў. Між тым, яны атрымалі толькі вымову, а падарпоў «стрэдаччын»—вагаўшчык Пуставойтаў, які зьявіўся з работы. Мы патрабуем суровае накарэння адказных працаўнікоў беларусізацыі.

Рэакцыйная група навуковых працаўнікоў, якая ўваходзіць ва Усесаюзнаю Акадэмію Навук, дэманстрацыйна сарвала сыяг саюзу навукі і працы, пад якім ішла і можа толькі ісьці праца Акадэміі Навук СССР—цэнтру навукова-дасьледчай працы

Заслухаўшы інфармацыю тав. Жураўскага аб палітычнай дэманстрацыі Акадэміі Навук СССР супроць Савецкай улады і Савецкай грамадзянскай пры выбарах акадэміяў, агупным сходам супрацоўнікаў Беларускай Акадэміі Навук адказае:

2) Гэты ўчынак зьяўляецца вынікам уобі аляецкай навуковай грамадзянскай і ёсць непарэдным працём уобі папярэдняй чынасьці Акадэміі, якая не дапушчала ў свае аьценны вольнай навукай і грамадзянскай думкі (несабраньне Геріага, Шміраева і інш.) і зьяўлялася апорай царскай палітыкі ў справе нацыянальнага і рэакцыйнага прыгнечаньня працоўных, асабліва моцнага на вкраінах б. Расіі і якая і зараз трымаецца раённай палітыкі.

3) Канотатуочы ганебнасць гэткага ўчынку, агупным сход супрацоўнікаў Беларускай Акадэміі Навук вызьваецца за сьвязасавою абмрочваньня пытаньня аб рэарганізацыі Саюзнай Акадэміі Навук на новых пачатках, які-б цалкам адпавядала задачам сацыялістычнага будаўніцтва СССР і патрабуе: а) перагляду складу акадэміяў; б) зьмены статуту Акадэміі і в) набліжэньня працы Акадэміі да абслугоўваньня навадальных задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Савецкі сузьдзя, ці сын Фэміды

Пілаўна камісія адказных працаўнікоў спажывецкай акадэміі праф-арганізацыі паводле гэтага тэмпа, па Бойд-наўскім тракце.

Калі колькасць настаўнікаў, што лашчэ дзедэй, была вычарпана, (на ішчэньне іх толькі 6 з 16)—дзедэй загарылі ўсе разам, дзедэйныя скажанае многія падрабязнасьці.

— А вось Кастусь Іванавіч, наш групавы настаўнік, так кажа дзедэй: «Каб нас халера адушыла... За што гэта мяне бог карае...»

— А вось Кастусь Іванавіч, наш групавы настаўнік, так кажа дзедэй: «Каб нас халера адушыла... За што гэта мяне бог карае...»

— А вось Кастусь Іванавіч, наш групавы настаўнік, так кажа дзедэй: «Каб нас халера адушыла... За што гэта мяне бог карае...»

— А вось Кастусь Іванавіч, наш групавы настаўнік, так кажа дзедэй: «Каб нас халера адушыла... За што гэта мяне бог карае...»

— А вось Кастусь Іванавіч, наш групавы настаўнік, так кажа дзедэй: «Каб нас халера адушыла... За што гэта мяне бог карае...»

У Менску будуць прыдзены курсы для падрыхтоўкі шэфскага актыву рабочай моладзі да паходу за ўрадавай.

На многіх раёнах Беларусі належаваць арганізацыя працоўных дружын для аказання дапамогі бядняцкім гаспадаркам па засеву арывога кліна.

Вылікаем рэдакцыі наступных часопісаў: „Вострыч“, „Камітэты“, „Праца“, „Мяле“, „Ноўна“, „Домбале“, і „Пралетары“.

УВАГА: У мянах аўчоту і аўчоту лічаваных вылікаў усім тым, хто не паспеў унесці грошы на бл. раз. № 900 (Дарэчы, неабходна аб гэтым нагадаць рэдакцыю газеты „Звязда“).

Суд прыгаварыў ініцыятара цяваньня Неймана да 8 месяцаў вышывалення, Фаэрмана, Гуровіча І., Хайфэда і Кантора да пазбаўлення волі на тэрмін ад 4 да 6 месяцаў. Ш. Гуровіч апраўданы.

Усе даныя справы, аб якіх пісалася ў газеце.

Суд прыгаварыў ініцыятара цяваньня Неймана да 8 месяцаў вышывалення, Фаэрмана, Гуровіча І., Хайфэда і Кантора да пазбаўлення волі на тэрмін ад 4 да 6 месяцаў. Ш. Гуровіч апраўданы.

Суд прыгаварыў ініцыятара цяваньня Неймана да 8 месяцаў вышывалення, Фаэрмана, Гуровіча І., Хайфэда і Кантора да пазбаўлення волі на тэрмін ад 4 да 6 месяцаў. Ш. Гуровіч апраўданы.

Сход пэдагагічнай сэкцыі 11-й і 19-га гадзіне ў Інстытуце Беларускага Народнага Працоўнага Універсітэта.

3. Выбары дэлегатаў на тры ўсеагульны зьезд навуковых працоўных.

4. Бягуць справы.

Яўна сёброў сэкцыі — абавязова.

Запрашаюцца ўсе работнікі навукі і тэхнікі.

Сёння ў 4 гадз. усеагульнае ўрадавае сакратароў л. Фрунзеўскага раёна сумесна з працоўнікамі ад раёна, прымацаванымі да ач. на тэрыторыі камітэту па выбарах гасвет.

Адказы рэдактар ЯН. АСМІ

ПАДПІШЫСЯ „ЗВЯЗДА“ НА ГАЗЕТУ

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА

На 1 год — 9 руб. 75 кап., на 6 мес. — 5 руб., на 3 мес. — 2 руб. 60 кап., на 1 мес. — 90 кап. Падпіска і абвесткі прымаюцца ў гал. канторы газеты „Звязда“ — Менск, Саветская, 63 (трэці паверх), ад 9 гадз. раніцы да 5 гадз. дня. У правінцы — упольнаваж. гал. н-ры, адд. Б.Д.В. і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ

За радок непаралі (пасля тэксту) — 50 кап., іншагароднім — 1 руб., пасля тэксту ў два разьдаражэй. Пры шматразовым друкаваньні — скідна па згодзе. Згодна паст. СНК ад 10-IX-1924 г. бяроцца зьверху тарыфу 10 проц. падатку.

Тэлефоны:

Гал. кантора	№ 7-81
Рэдактар	№ 10-74
Сакратар	№ 6-19
Партадзел	№ 10-80
Аддзел замежнай і унутранай інфармацыі	№ 13
Начы рэдактар	№ 6

С. Е. Н. Ё. Я. УТВАТРЫ. КІНО

БЕЛДЗЯРЖЭАТР

НАДЗЕЛЯ, 10 ЛЮТАГА

АДГЛЫТЫ СПЭКТАКЛЬ — (Першы раз зьвяла азнаўленьні)

КАВАЛЬ-ВАЯВОДА — 5 абразох.

Муз. н-са ў 4 дзень, 5 абразох.

Білеты ў касе кошту 1 і 2 рабочай касе. Пачатак — а 8 гадз. увечыры.

Усім спажываючым мыльня-парфумэра-хасмэтычныя тавары выпуску Дзяржтрэсту

Ж Т Э Ж Э Ж

Трэба ведаць, што ў гал. канторы магазіне ЦДР № 54 па Ленінскай вул. № 20 маюцца

СПЭЦЫЯЛЬНАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ ТАВАРАЎ

Т Э Э Ж Э Э

ПОУНЫ АСАРТЫМЭНТ І ШПАРКАСЬЦЬ ВОДПУСКУ ТАВАРАЎ.

ЗВЯЗДА

ФОТО-ЦЫНКАГРАФІЯ ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ

НА КЛІШЭ

МАСТАЦКАЕ ВЯКАНАНЬНЕ РЫСУНКАЎ

3 ЗАКАЗАМІ = ЗВАРОЧВАЦА

у галоўную кантору газеты „Звязда“ — Менск, Саветская, № 63, 3-й паверх.

ПАРТРЭТЫ, ГРАВЮРЫ, ПЛЯНЫ, СХЭМЫ, ФАКСІМІЛІ, ЗЫКЭТЫ, ЦЫРЬНІКІ, ВОЛАНДЫ, ВІКЕТКІ, РЭКЛАМНЫЯ ПЛАКАТЫ І ІНШЫЯ МАСТАЦКІЯ РАБОТЫ.

КІНО-ТЭАТР

Культура

КІНО

Інтэрнацыянал

КІНО

Пралетары

1-шы дзіцячы кіно-тэатр

Юны піянер (будынак кіно „Пралетары“)

КІНО

Спартак

МАСТАЦКІ БАЯВІК

Першы карнэт Страшнеў

3-і мн. прагр. — КІНО-ХРОНІКА Беларускае № 2 (48)

Сувесветныя ном іні

ПАТ І ПАТАШОН

у новым баявіку

ЗАГАДКА МЛЫНУ

Новы нямецкі баявік

Шлях да здароўя і красы

ТАНЬКА ШЫНКАРКА

ДРАМА ў 6 ЧАСТКАХ

Штодзёнка 2 сьвечы: у 3 г. 30 м. і 5 гадз. — Кава — ад 2 г. 30 м.

2 БАЯВІКІ ў АДЗІН СЭАНС

Выдатныя зьвесткі фільма

1) **СЫН МАСТРО** — кіно-драма ў 6 частках з удзелам ДЖЭМІ КУТАНА

2) **ЗАКРОЙШЧЫК З ТАРЖКА** — КАМЭДЫЯ ў 6 частках у гал. ролі — ПАР ІЗЬЛІНСКІ

СЕКАРОВСКАЯ ЖІДАКОСТЬ

ЛАДЛАТОРЫЯ КООПЭРАТІВА „ІЛЕН МОСКВА“

МОСКВА, ПЕРСЬКАЯ, 97А/Ю

Проф. В. Ключевскі.

Русская история

в 5-ти томах. Цена 5 р.

Класіфікацыйны труд знаменитого русского историка об'ёмом свыше 2.250 стр. Блестящий язык и логичность изложения делают это издание доступным и нужным не только для специалистов, но и для всех интересующихся историей.

ИСТОРИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА

Проф. Г. ВАН-ЛУИ

всемирно известный труд, разошедшийся в Америке в количестве 100000 экз.

Цена за 2 т. — 4 руб., в розничном пер. — 5 р. 50 к. Москва, Политех. музей, выд. Школы, 110-3, Кооп. Т-во „КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ“

Часопісь „Рабоче-крестьянский корреспондент“

— дадатым да газеты „ЗВЯЗДА“

ДА ўВАГІ Падпісчыкаў!

3 сакавіка месца газета „ЗВЯЗДА“ (орган ЦК КП(С)Б) дае дадаткам сваім падпісчыкам на льготнай цане 2-х тыднёвую часопісь „Рабоче-крестьянский корреспондент“

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА для падпісчыкаў „ЗВЯЗДЫ“

1 мес. (замест — 30 кап.) — 25 кап.

3 мес. (замест — 85 кап.) — 75 кап.

6 мес. (замест 1 руб. 70 кап.) — 1 руб. 50 кап.

12 мес. (замест 3 руб. 25 кап.) — 3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:

У **Менску:** Галоўнай канторы газеты „ЗВЯЗДА“, — Саветская, 63, 3-й паверх — штодзённа ад 9—5 гадз., упольнаважанымі галоўнай канторы „ЗВЯЗДЫ“.

У **правінцы:** Усім аддзеленымі Беларуска-дзяржаўнымі, аддзеленымі „Новостямі“ і „Правда“, кібскамі контрэгентыўна друку і ўсім паштова-тэлеграфнымі канторамі.

ТОРГОВЫЕ и ОРГАНИЗАЦИОННО-ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ КУРСЫ

Народного Комиссариата Торговли Р. С. Ф. С. Р.

Прием продолжается. Проспект курсов выслаётся бесплатно, обговорено преподавания и пробные лекции за 50 коп. марками.

Адрес: МОСКВА, Центр, Армянский пер., 11-10. Ваочтогтуром.

АВТОМОБИЛЬ

ный справочник. Руковод. по ВСЕМ вопросам: Автопробат, Табл., Матем. Формулы Ремонт, Эксплуатация, Авто-запчасти, Шп.рутуы, Кратк. русско-фр.-англ.-нем. словарь. Спорт-отд.

320 стр., в 1925 г. и пер. Ц. 3 р. Высл. влож. плат. Москва, Политех. музей, 110-3, Кооперат. Т-во „Культура и Знание“

ЛЮБУЮ КНИГУ

всмысл, плат. в 3-х днени, срок. Москва, Политех. музей, 110-3, Кооп. Т-во „КУЛЬТУРА И ЗНАНИЕ“

Згубленыя і ўкрадзеныя дакументы лічыць несапраўднымі:

Членскі білет саюзу Рабзелмош, левая кніжка Менстрахасы, шпарт. выд. Менскі міліцый, два біржамі талёны, выд. Менскай біржы працы Патруўскай Ф. А. 1118-1121

Членскі білет № 521 Дымкава Я. Я., выд. саюзам сельгасрабочых 1122

Членскі білет № 2000 Пранікава П. П., выд. саюзам сельгасрабочых 1123

Пашарт Нохвіка М. Г., выд. Менскай міліцый 1124

Каварцак кніжка Мішчанка М. Е., выд. МЦРК 1125

Каварцак кніжка Паўлюўскага П. Я., выд. МЦРК 1126

Каварцак кніжка Лебанова В., выд. МЦРК 1127

Вучотная вайсковая кніжка Савіцкага А. В., выд. Менавскаматам 1128

Каварцак кніжка Іоца В. Б., выд. МЦРК 1129

Даврыцькі кніжка Качавоўскага А. А., выд. Менавскаматам 1130

Патент і разр. Качавоўскага А. А., выд. Менавскаматам 1131

Членскі білет Качавоўскага А. А., выд. Менавскаматам 1132

Пашарт Качавоўскага А. А., выд. Менскай міліцый 1133

Чарвоваўскі кніжка Ламаноўскага І. Д., выд. Менскай працуў. камісіі 1134

Студ. пасведчаньне № 272, выд. БДУ 1135

ПАДПІСЧЫКІ!

У выпадку неакуратнага атрымліваньня газеты

ЗВАНЕЦЕ 2-49 ПА ТЭЛ.